

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ – ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ -
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ
Επιστημονική υπεύθυνη : Ελένη Πορτάλιου

Σύνθεση Ερευνητικής Ομάδας

ΕΜΠ – ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

Πορτάλιου Ελένη, καθ. Αρχ. Σχολής ΕΜΠ
Λιόλιου Βασιλική, αρχιτέκτων
Μαρλαντή Μαρία, αρχιτέκτων
Ψυκάκος Θεόδωρος, αρχιτέκτων
Εμμανουλοπούλου Ελένη, αρχιτέκτων
Χαλκιαδάκη Ευγενία, αρχιτέκτων

ΕΜΠ – ΣΧΟΛΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ

Ιωαννίδης Χαράλαμπος, αν. καθηγητής ΣΑΤΜ
Μπουρεξής Φώτιος, αγρ. Τοπ. μηχ
Σοϊλέ Σοφία, αγρ. τοπογράφος μηχ.
Ψάλλης Χριστόδουλος, αγρ. τοπογράφος μηχ.

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Κουτσούρης Αλέξανδρος, αν. καθηγητής
Ζαρόκωστα Ελένη, υποψ. διδάκτωρ
Αγγελοπούλου Φωτεινή, υποψ. διδάκτωρ
Μπιλάλης Δημήτριος, αν. καθηγητής

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ζήφου Μαρία, πολεοδόμος - χωροτάκτης

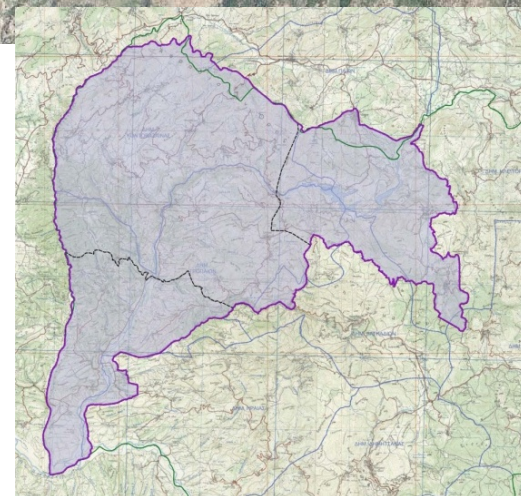
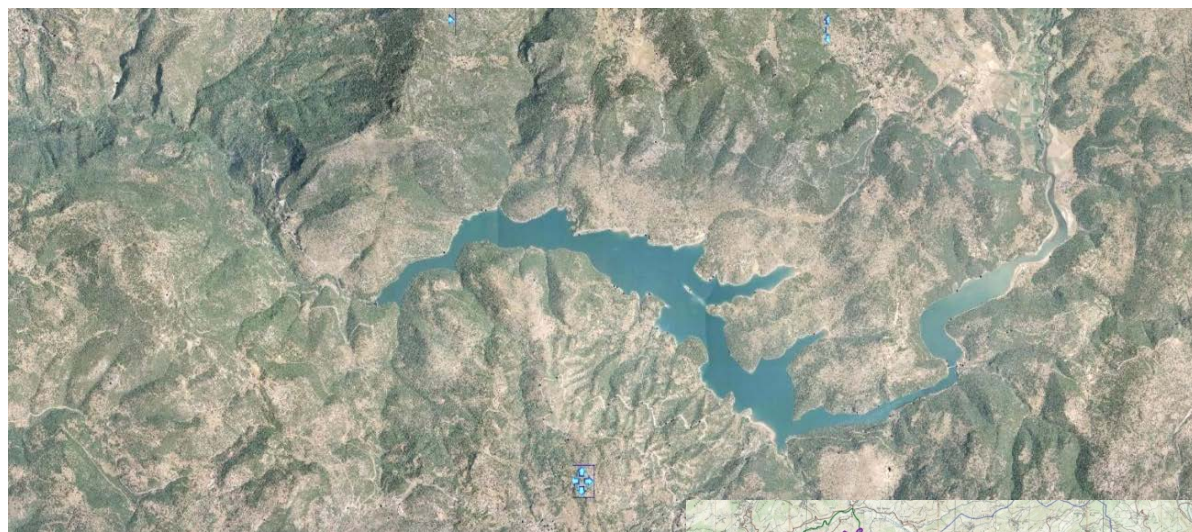
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Βεργετόπουλος Μάριος, Ελλ. Ερπετολογική Εταιρία

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Καρέτσος Γεώργιος, αν. ερευνητής/δασική οικολογία
Καούκης Κωνσταντίνος, δασοπόνος/φυσικές καταστροφές
Μάντακας Γεώργιος, δασολόγος/ αποκατάσταση
Μιχόπουλος Παναγιώτης, ερευνητής/εδαφολογία
Μπουρλετσίκας Αθανάσιος, δασολόγος υδρολόγος
Ξανθόπουλος Γαβριήλ, ερευνητής/ δασικές πυρκαγιές
Προύτσος Νικόλαος, γεωπόνος/μικρομετεωρολογία
Σουλιώτη Νικολέτα, δασοπόνος φυτοπαθολόγος
Τσαγκάρι Κωνσταντίνα, ερευνήτρια/δασική μετεωρολογία
Τσοπέλας Παναγιώτης, ερευνητής φυτοπαθολόγος

**ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΛΑΔΩΝΑ**

ΦΑΣΕΙΣ

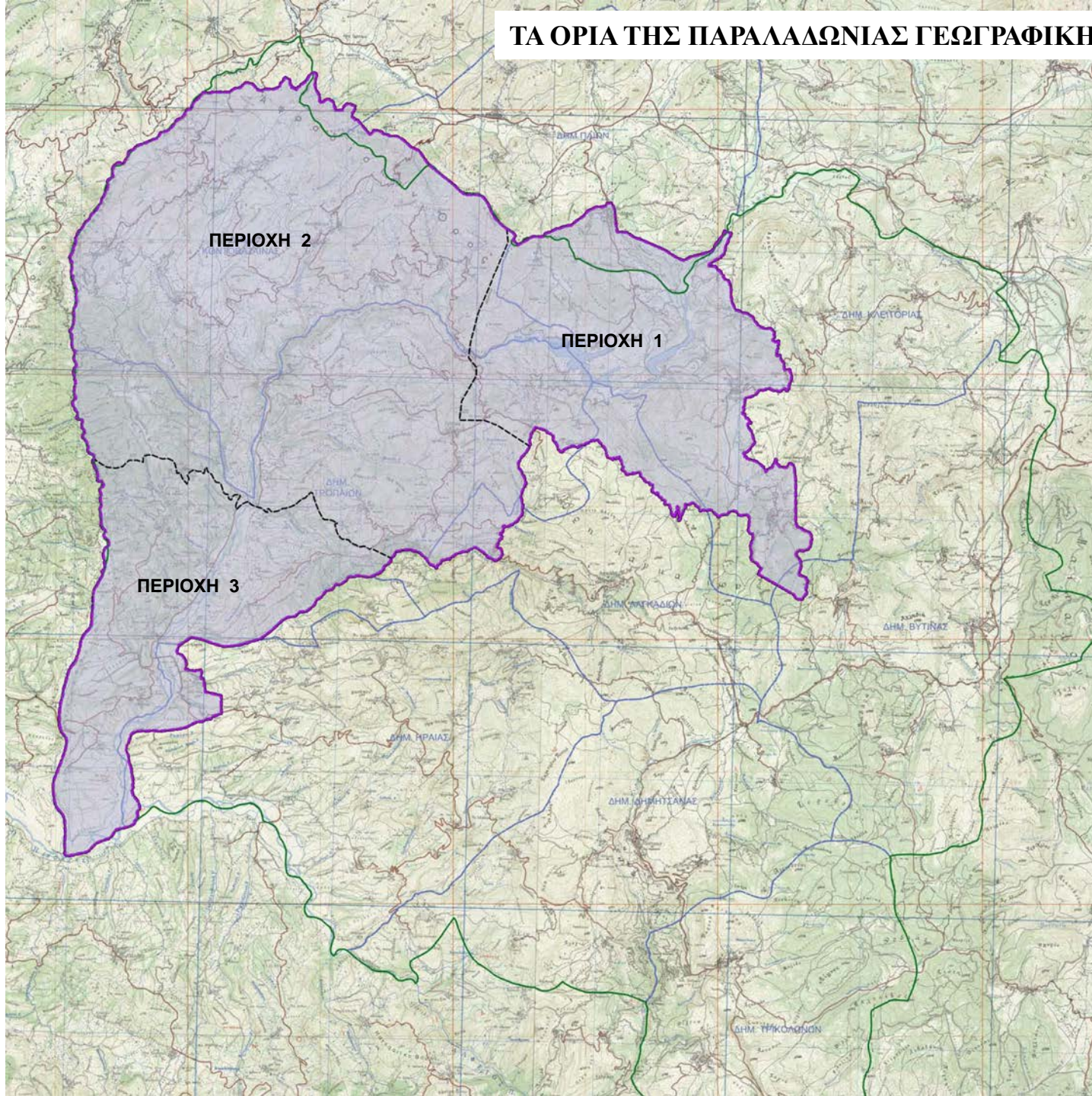
Έναρξη 27/9/2012

Α΄ φάση, διάρκεια 4 ½ μήνες, παράδοση 26/2/2013

Β΄ φάση, διάρκεια 4 ½ μήνες, παράδοση 13/8/2013

Γ΄ φάση, διάρκεια 5 μήνες, παράδοση 14/1/2013

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΛΔΩΝΙΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Περιοχή 1

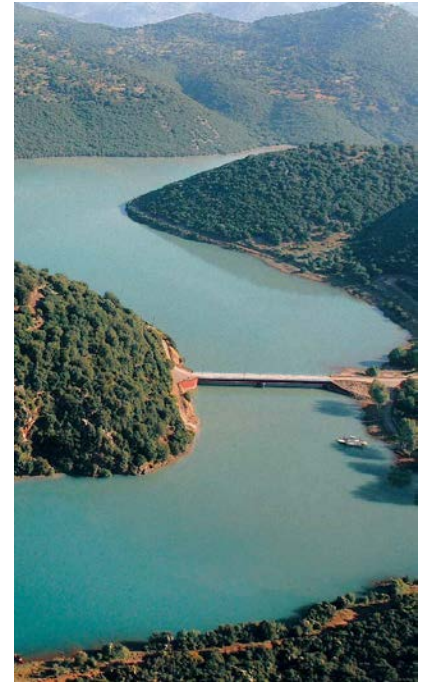
Η περιοχή 1 περιλαμβάνει την Τεχνητή Λίμνη του Λάδωνα που δημιουργήθηκε για τη λειτουργία του Υδροηλεκτρικού Εργοστασίου της ΔΕΗ (1955). Συγκεντρώθηκαν τα νερά του ποταμού στη λίμνη και κατασκευάστηκε το φράγμα του Λάδωνα

*Άποψη από δυτικά της τεχνητής
Λίμνης Λάδωνα και του φράγματος*

Περιοχή 1

όψεις της τεχνητής Λίμνης Λάδωνα

Περιοχή 2

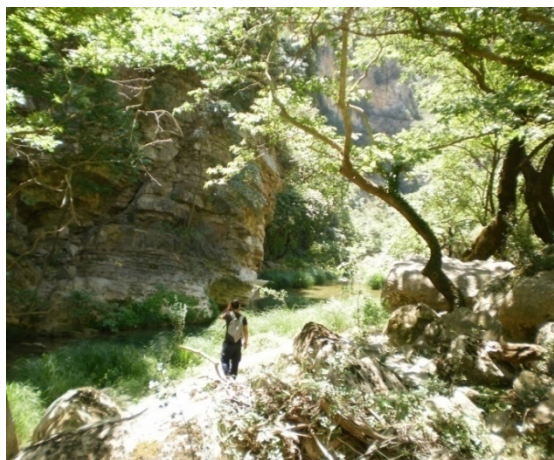
Η περιοχή 2 περιλαμβάνει μη προσβάσιμα και προσβάσιμα τμήματα του ποταμού, με καλλιέργειες στην παραποτάμια περιοχή. Όπως και η περιοχή Α, είναι εξαιρετικού φυσικού κάλλους σε πολλά σημεία.

Καλλιέργειες κατά μήκος της επαρχιακής οδού Τουμπίτσι - Κ.Σπάθαρη

Δρυοδάσος Φολόης (Κάπελης)

Όψεις της κοίτης του ποταμού Λάδωνα

Περιοχή 2

Εργοστάσιο υδροηλεκτρικού σταθμού (ΥΗΣ)– γενική άποψη

Εργοστάσιο ΔΕΗ στον οικισμό Κάτω Σπάθαρη

Περιοχή 3

Η περιοχή 3 είναι βασικά παραγωγική : γεωργία (κυρίως ελαιοκαλλιέργεια) και κτηνοτροφία (αιγοπρόβατα). Ανάλογες παραγωγικές δραστηριότητες μαζί με μελισσοκομία αναπτύσσονται και στις περιοχές Α και Β, με μεγαλύτερο βαθμό εγκατάλειψης των καλλιεργήσιμων εκτάσεων και των περιοχών βόσκησης

Γενική άποψη των πεδινών εκτάσεων της περιοχής 3 λίγο πριν τον οικισμό Τρανή Λάκκα

Ελαιοκαλλιέργεια

Αμπελώνας

Καλλιέργεια πατάτας

Αιγοπροβατοτροφία

Κυψέλες μελισσών

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Παραλαδώνια Περιοχή, δηλαδή η ευρύτερη περιοχή γύρω από τον Ποταμό και την Τεχνητή Λίμνη του Λάδωνα, έχει ελάχιστα μελετηθεί σε βάθος έναντι άλλων περιοχών της Γορτυνίας και είναι η λιγότερο ανεπτυγμένη από πλευράς παραγωγικών δυνατοτήτων, κοινωνικών υποδομών, αριθμού κατοίκων και ανάδειξης των ιδιαίτερων και μοναδικών χαρακτηριστικών της.

Σύμφωνα με το θεωρητικό υπόβαθρο του ερευνητικού προγράμματος, που στηρίζεται βασικά στις θεωρίες του τοπίου, στο πλαίσιο της επιστημονικής περιοχής της γεωγραφίας – φυσικής, πολιτισμικής, οικονομικής, κοινωνικής - η Παραλαδώνια Περιοχή προσεγγίζεται πολυδιάστατα, όπως, άλλωστε, συνηγορεί και ο ορισμός της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το Τοπίο (Φλωρεντία 2000). *«Το τοπίο νοείται ως μέρος μιας γεωγραφικής περιοχής, έτσι όπως γίνεται αντιληπτό από τους ανθρώπους και του οποίου ο χαρακτήρας προκύπτει από τη δράση φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων, όπως και από τις μεταξύ τους αμοιβαίες επιδράσεις».*

Αυτό σημαίνει ότι καταγράφουμε και μελετάμε την αγροτική παραγωγή και τους άλλους παραγωγικούς τομείς, το φυσικό περιβάλλον - αβιοτικό και βιοτικό - το οικιστικό δίκτυο, τα μνημεία και την τοπιακή σύνθεση οικισμών, μνημείων, αγροτικών διαμορφώσεων και φυσικού περιβάλλοντος. Μελετάμε δηλαδή την περιοχή πολυπρισματικά στη σύγχρονη μορφή της και ιστορικά. Το παραλαδώνιο τοπίο δεν διαμορφώθηκε χθες. Έχει μια μακριά ιστορία που σ' αυτή στηρίζεται ο πλούτος και η αξία του. Είναι ένα παλίμψηστο, δηλαδή ένα πεδίο στο οποίο διαγράφονται παλιά και εγγράφονται νέα στοιχεία. Βασικός παράγοντας της εργασίας μας είναι η κοινωνική ιστορία. Ένας τόπος είναι οι άνθρωποί του, ο αγώνας τους για την επιβίωση, τα δημιουργήματά τους αλλά και οι συγκρούσεις τους. Στην περιοχή διαδραματίστηκαν διαχρονικά οι αγώνες επιβίωσης του αγροτικού πληθυσμού και οι συγκρούσεις του με τους τσιφλικάδες και εδώ έλαβε χώρα η Ελληνική Επανάσταση κατά των Τούρκων, οι πόλεμοι, η μετανάστευση στα αστικά κέντρα και το εξωτερικό.

Η παρουσίαση θα γίνει με βάση τα επιμέρους ερευνητικά αντικείμενα σε 4 ενότητες :

1. μνημεία της φύσης και του πολιτισμού/οικιστικό δίκτυο/στοιχεία αναγνώρισης της ταυτότητας των κατοίκων και των πληθυσμιακών δεδομένων των οικισμών.
2. αγροτικός τομέας,
3. βιοτικό και αβιοτικό περιβάλλον
4. τοπογραφικές εργασίες που αποτέλεσαν την αναγκαία υποδομή για να καταγραφούν τα δεδομένα του τόπου, η αξιολόγησή τους και οι προτάσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Σύνθεση Ερευνητικής Ομάδας

ΕΜΠ – ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

Πορτάλιου Ελένη, καθ. Αρχ. Σχολής ΕΜΠ
Λιόλιου Βασιλική, αρχιτέκτων
Μαρλαντή Μαρία, αρχιτέκτων
Ψυκάκος Θεόδωρος, αρχιτέκτων
Εμμανουλοπούλου Ελένη, αρχιτέκτων
Χαλκιαδάκη Ευγενία, αρχιτέκτων

Ζήφου Μαρία, πολεοδόμος – χωροτάκτης
(Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Ειδικότερα θα παρουσιαστούν τα παρακάτω αντικείμενα

1. Μνημεία του Πολιτισμού
2. Μνημεία της Φύσης
3. Οικιστικό Δίκτυο σήμερα
4. Στοιχεία αναγνώρισης της ταυτότητας των κατοίκων και των πληθυσμιακών δεδομένων των οικισμών
5. Κατευθύνσεις ανάδειξης της περιοχής :
προβλήματα/προτάσεις παρεμβάσεων

Όλα αυτά αποτυπώνονται σε χάρτες, που αφορούν σε ένα αντικείμενο ή συνθέτουν τα επιμέρους, και σε ειδικά μητρώα μνημείων και οικισμών.

1. ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

1α. Καταγραφή των μνημείων σε ενιαία διιστορική σύνθεση

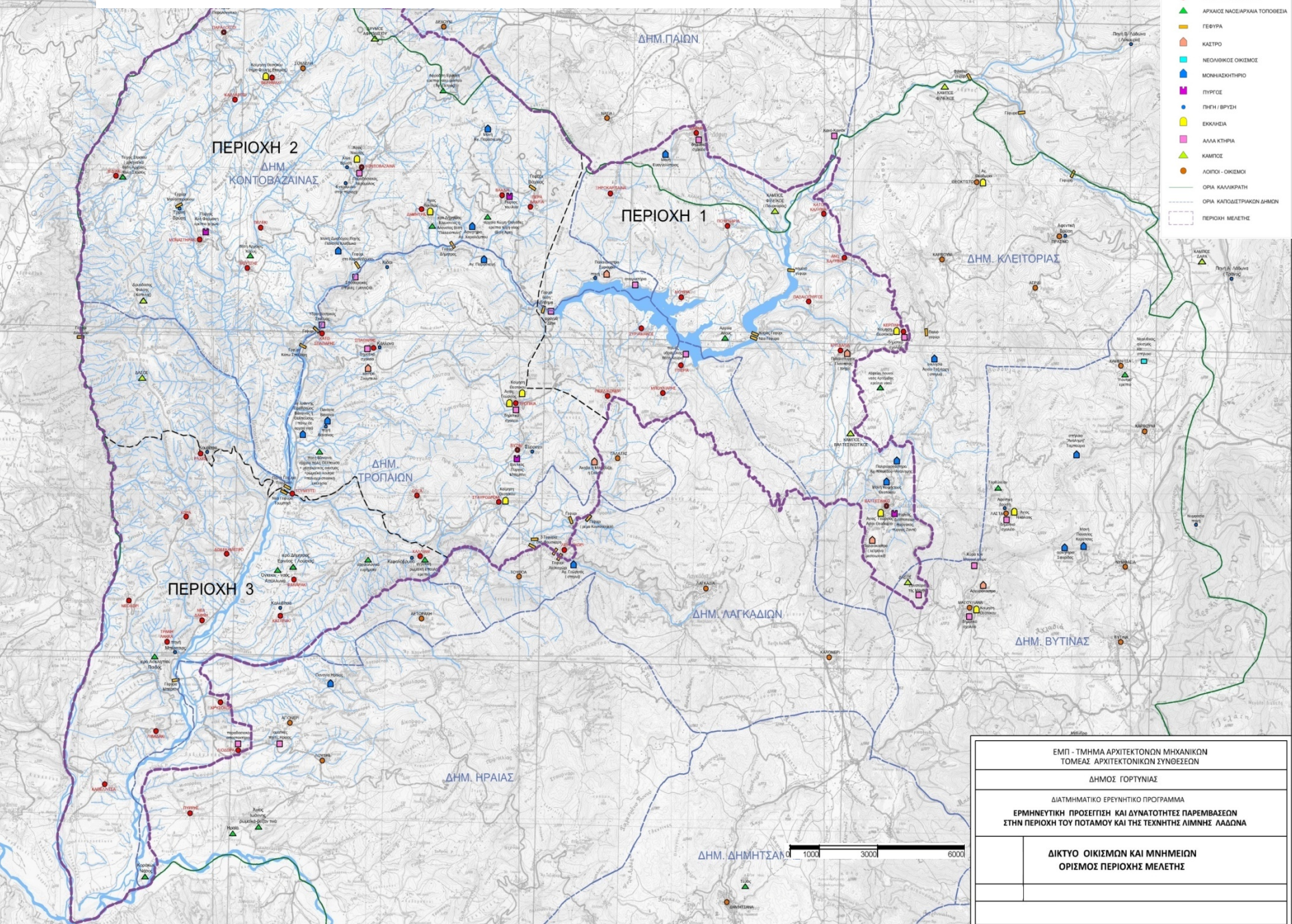
1β. Δημιουργία μητρώου για κάθε μνημείο χωριστά (15 μητρώα)

(Θα παρουσιαστούν παραδείγματα μητρώων)

1γ. Οικιστικό Δίκτυο κατά τον 19^ο αιώνα

1α. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΣΕ ΕΝΙΑΙΑ ΔΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΟΙΚΙΣΜΟΙ - ΜΕΛΕΤΕΣ
 - ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ
 - ▲ ΑΡΧΑΙΕΣ ΝΑΞΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΠΟΘΕΙΑ
 - ΓΕΦΥΡΑ
 - ΚΑΣΤΡΟ
 - ΝΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ
 - ΜΟΝΗ/ΑΚΗΤΗΡΙΟ
 - ΠΥΡΟΣ
 - ΠΗΓΗ / ΒΡΥΣΗ
 - ΕΚΚΛΗΣΙΑ
 - ΑΛΛΑ ΚΤΗΡΙΑ
 - ▲ ΚΑΜΠΟΣ
 - ΛΟΠΟΙ - ΟΙΚΙΣΜΟΙ
 - ΟΡΙΑ ΚΑΛΟΔΕΤΡΑΚΩΝ ΔΗΜΩΝ
 - - - ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΕΜΠ - ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ	
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΛΑΔΩΝΑ	
ΔΙΚΤΥΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	

1β. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΝΗΜΕΙΟ ΧΩΡΙΣΤΑ (15 μητρώα)

Αρχαιότητα

Τίχνη του τεμένους της Ερυκίνης Αφροδίτης, στο δρυμό του Αρτεμισίου

Ναός Αγ. Πέτρου εντός του τεμένους της Ερυκίνης Αφροδίτης

Τίχνη του ιερού εντός του τεμένους της Ερυκίνης Αφροδίτης

Ιερό Αφροδίτης Ερυκίνης

Όνομα: Ιερό Αφροδίτης Ερυκίνης

Υψόμετρο: 1140 μ.

Ιστορική και αρχιτεκτονική αξιολόγηση : Κατά την αρχαιότητα το ιερό υπήρξε σημαντικό λατρευτικό κέντρο για ολόκληρη την περιοχή καθώς και μαντείο.

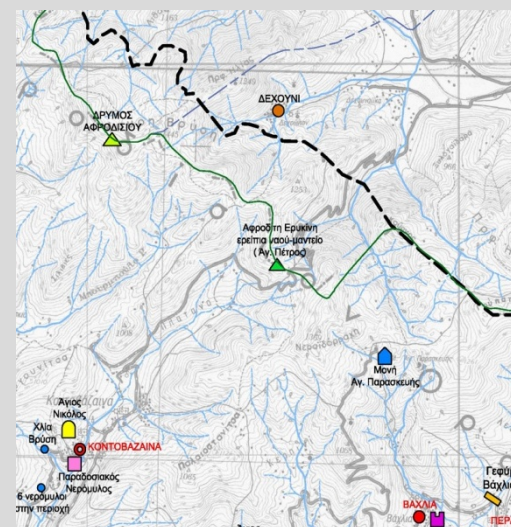
Προσβάσεις, οδικό δίκτυο:

Στενή κοινοτική οδός σε ορεινό τοπίο

Φυσικό περιβάλλον, χωροθέτηση:

Γραμμική χωροθέτηση στο φυσικό περιβάλλον, σε επιμήκες πλάτωμα, πέρασμα μεταξύ δύο περιοχών, επικρατειών αρχαίων πόλεων, κτισμένο στο διάσελο μεταξύ δύο κορυφών του Αφροδίσιου όρους.. Θέες μακρινές βόρεια και νότια στον άξονα που διαπερνά τις δύο κορυφές. Ο χώρος δεν περιβάλλεται από βλάστηση, με δυτικό και ανατολικό όριο τις κορυφές.

Προσανατολισμός: Ανατολικός

Ύστερος Μεσαίωνας – Βυζαντινοί, Φράγκοι, Βενετοί

Αρχή του μονοπατιού προς το κάστρο

Μονοπάτι περιφερειακό κάστρο

Κάστρο της Άκοβας

Κάστρο της Άκοβας

Όνομα: Κάστρο της Άκοβας (ή Γαλατά ή Μονοβύζας)

Υψόμετρο: 750 μ.

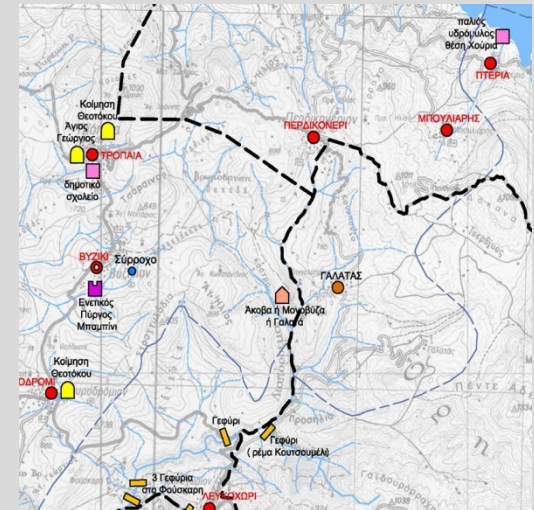
Ιστορική και αρχιτεκτονική αξιολόγηση: Σε πλάτωμα χαμηλού λόφου βρίσκονται τα ερείπια του Φραγκικού Κάστρου της Άκοβας ή Μονοβύζας. Αργότερα ονομάστηκε Κάστρο της Κυράς, από την πρώτη κυρία της Άκοβας ανηγιά του βαρόνου Γκωτιέ Ντε Ροζιέρ.

Υπήρξε έδρα μίας από τις 12 Βαρονίες που ίδρυσε στην Πελοπόννησο ο Γοδεφρείδος Βιλλαρδουίνος. Χρονολογείται στα μέσα του 13ου αιώνα. Σωζονται μικρά τμήματα από τον εξωτερικό περιβολό και τους αμυντικούς πύργους. Το κάστρο κτίστηκε το 1250 πάνω σε απότομο βράχο, το 1318 πουλήθηκε από το φρουραρχό του στους Ανδρόνικο Παλαιολόγο και Ιωάννη Κατακουζηνό. Το 1458 καταλείφθηκε από τον Μωάμεθ τον Β΄ τον πορθητή και καταστράφηκε.

Το 1500 η Άκοβα αποτέλεσε μαζί με την περιοχή της τμήμα του Βλαστίου της Καρύταινας. Το 1684 καταλήφθηκε από τους Ενετούς έως το 1715, οπότε περιήλθε και πάλι στους Τούρκους.

Προσβάσεις, οδικό δίκτυο:

Κοινοτική οδός, δύσβατος χωματόδρομος

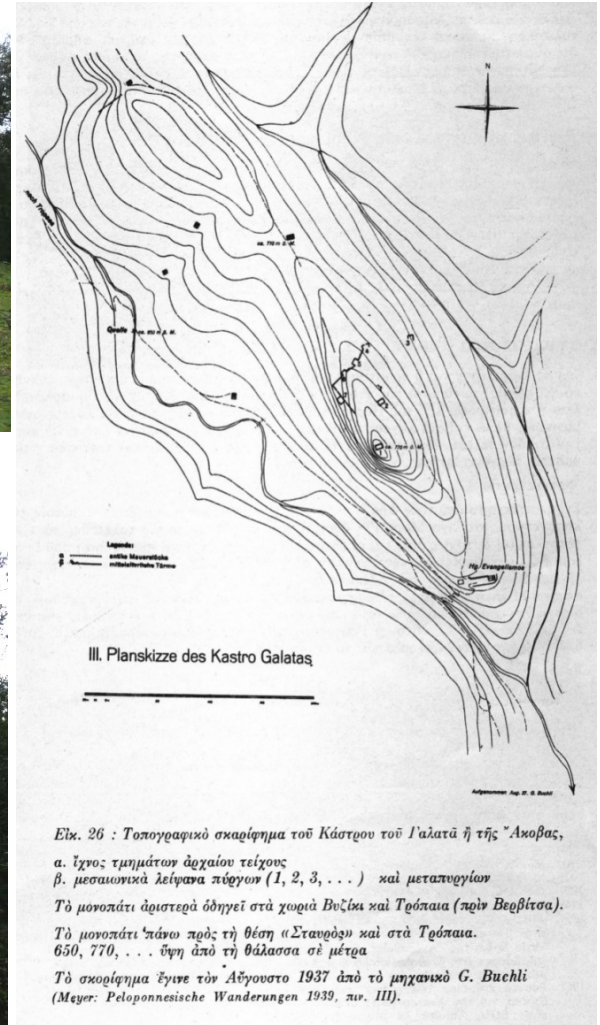

Κάστρο της Άκοβας

Κάστρο της Άκοβας

πηγή : Πετρονότης, 1975

Τουρκοκρατία – Ελληνική Επανάσταση – Μετεπαναστατικοί Χρόνοι

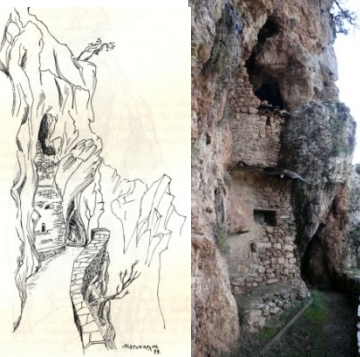
Εγκάρσια τομή ασκητηρίων Αγ. Νικολάου και Αναλήψεως

Όψη εσωτερική ασκητηρίου Αναλήψεως

Ασκητήριο Αγ. Νικολάου άποψη αποθηκών

Ασκητήριο Αγ. Νικολάου Θέα αγίδων

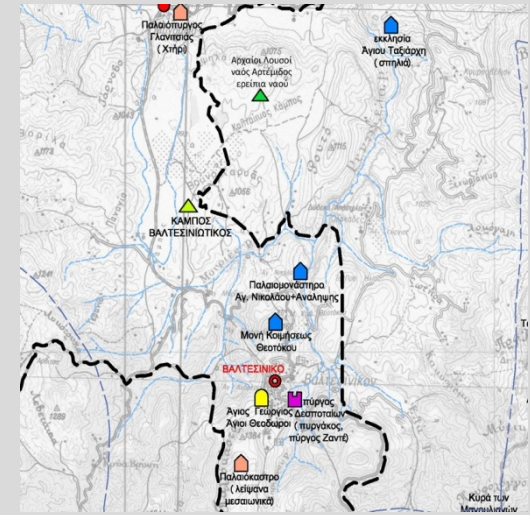

Ασκητήρια Αναλήψεως και Αγίου Νικολάου Βαλτεσινίκου

Ασκητήρια Αγ. Νικολάου και Αναλήψεως

σκίτσο: Ε. Χαλκιαδάκη

πηγή σκίτσων: Μουτσόπουλος, 1956

Ύστερος Μεσαίωνα

Το Γεφύρι της Κυράς σε περίοδο υποχώρησης της στάθμης της Λίμνης

Το Γεφύρι της Κυράς και η νέα γέφυρα

Το Γεφύρι της Κυράς πλήρως καλυμμένο από νερό (άνοιξη), διακρίνεται μόνο η νέα γέφυρα

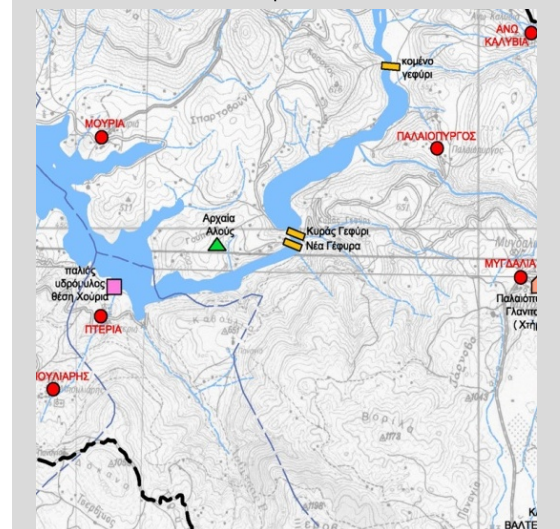
Γεφύρι της Κυράς

Όνομα : Γεφύρι της Κυράς

Βρίσκεται μεταξύ των οικισμών Μυγδαλιάς και Πουρναριάς πολύ κοντά στον οικισμό Μουριά. Η κατασκευή του τοποθετείται στον 13ο αιώνα μ.Χ. και κτίστηκε για να συνδέει το βόρειο με το νότιο τμήμα του Λάδωνα. Το γεφύρι είναι πέτρινο πεντάτοξο, μήκους 54.6 μ. και πλάτους 2.15μ. Από αυτό περνούσε παλαιότερα ο δρόμος από τη Θέλπουσα στο Λάδωνα. Το όνομά του το οφείλει στην «κυρά της Άκοβας» που έδωσε εντολή για την κατασκευή του. Σήμερα το γεφύρι έχει υποστεί φανερές αλλοιώσεις λόγω της δημιουργίας του φράγματος Λάδωνα, καθώς είναι βυθισμένο στους περισσότερους μήνες και αποκαλύπτεται μόνο όταν η στάθμη της λίμνης κατεβαίνει. Από το 2002 κοντά στο γεφύρι λειτουργεί νέα σύγχρονη γέφυρα που συνδέει τα χωριά της περιοχής.

σκίτσο: *Ε. Χαλκιαδάκη*

1γ. ΤΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

Στην ευρύτερη Αρκαδία, παρότι η κατοίκηση δεν διακόπτεται στη διάρκεια του χρόνου, δεν υπάρχουν αποδείξεις παρά για ελάχιστους οικισμούς ότι παραμένουν σταθερά στην ίδια θέση. Ορισμένοι οικισμοί με αρχαία σήμερα ονόματα διατηρήθηκαν πιθανόν σε παραπλήσια μέρη (π.χ. Νάσια - αρχαίοι Νάσοι, Ηραία - αρχαία Ηραία, Λυκούρια - αρχαία Λυκουρία, Κλειτωρία - αρχαίος Κλείτωρ), όπως και άλλοι που το όνομα δεν παραπέμπει στο αρχαίο (Καρύταινα - αρχαία Γόρτυνα, Δημητσάνα - αρχαία Τεύθις). Οικισμοί που μπορούν να αναχθούν στο 12^ο -13^ο αι. και πιθανόν κατοικούνται στην ίδια θέση και σήμερα είναι στην ευρύτερη περιοχή μελέτης το Βαλτεσινίκο, τα Λαγκάδια, τα Μαγούλιανα, το Βυζίκι και ο Γαλατάς (Πετρονώτης, 1975).

Η περιοχή μελέτης του ερευνητικού προγράμματος ανήκει στην «κλειστή» Αρκαδία, που χαρακτηρίζεται από εσωστρέφεια και μεγάλης κλίμακας τοπία, από τη δεσπόζουσα θέση ψηλών βουνών πάνω στον ήρεμο ορίζοντα που δημιουργούν οι κλειστές λεκάνες ή λίμνες της.

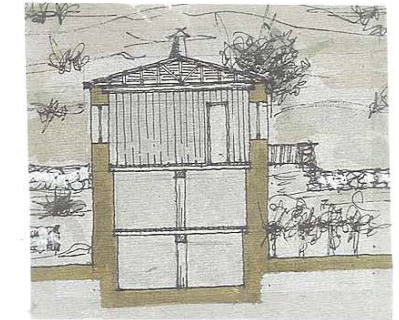
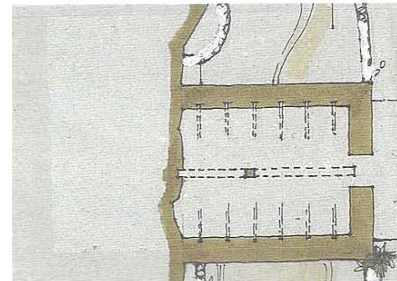
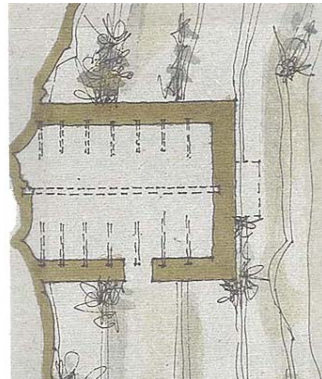
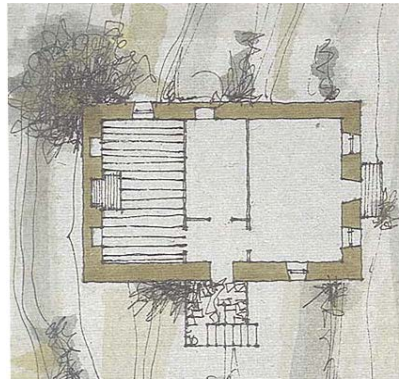
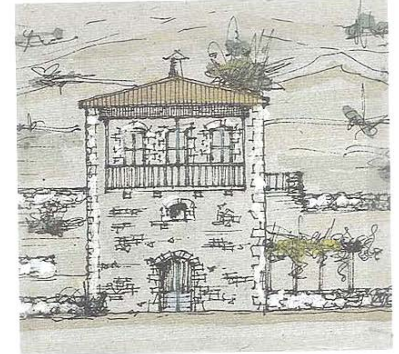
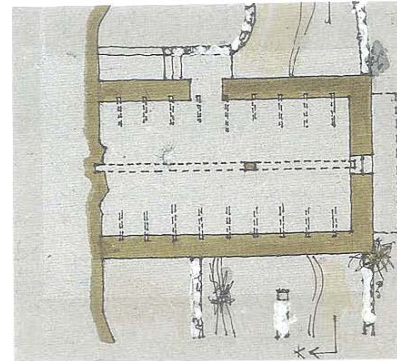
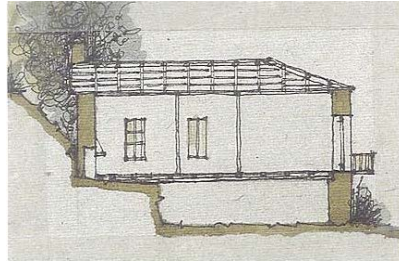
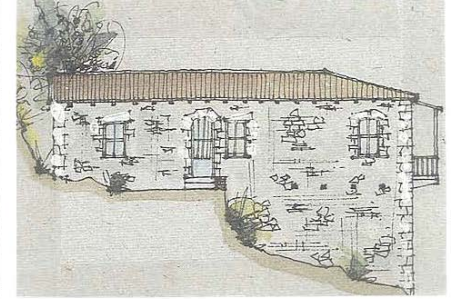
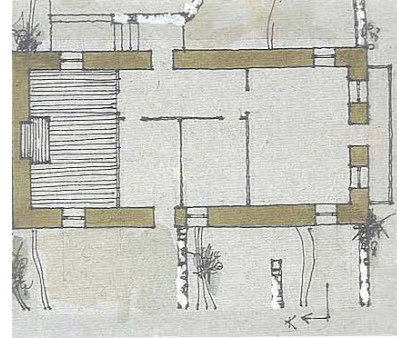
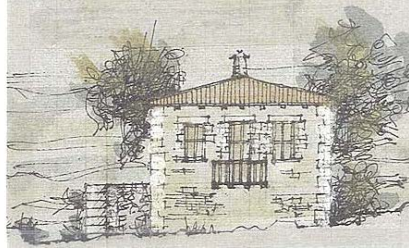
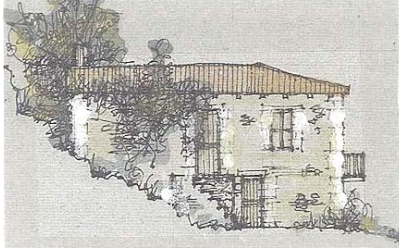
Η μεγάλη λαϊκή ανοικοδόμηση έγινε γύρω στα 1850.

Αυτό που χαρακτηρίζουμε σήμερα παραδοσιακό τμήμα των οικισμών φαίνεται να ολοκληρώνεται στον 19ο αι. και στις αρχές του 20ου. Οι νέες κατασκευές γίνονται στην πιο πρόσφατη περίοδο της μεταπολεμικής ανοικοδόμησης και διακρίνονται σε δύο κατηγορίες : προσθήκες σε παραδοσιακό κτίσμα ή εξ ολοκλήρου νέα κατασκευή.

Στην περιοχή μελέτης δεν υπάρχουν «χώρες» αλλά μικρά και λίγο μεγαλύτερα χωριά, αντιπροσωπευτικά της παραδοσιακής οικιστικής και αρχιτεκτονικής της ορεινής Αρκαδίας.

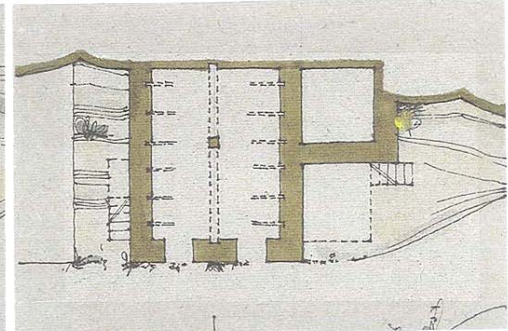
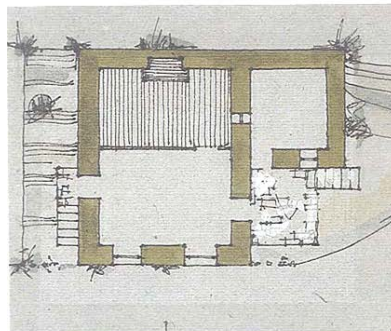
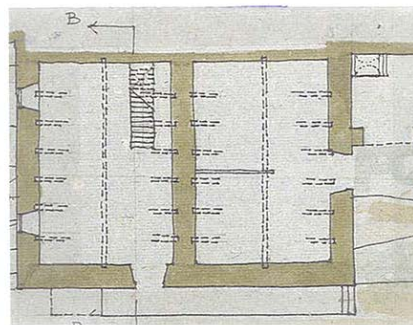
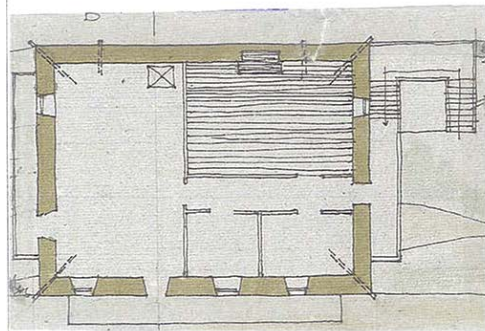
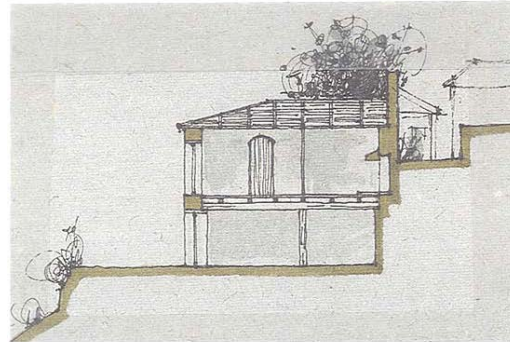
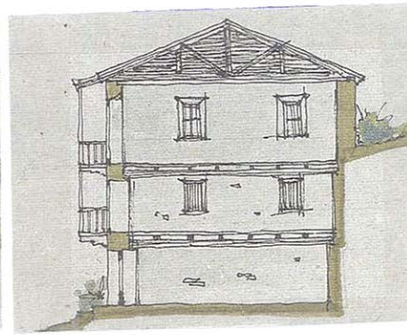
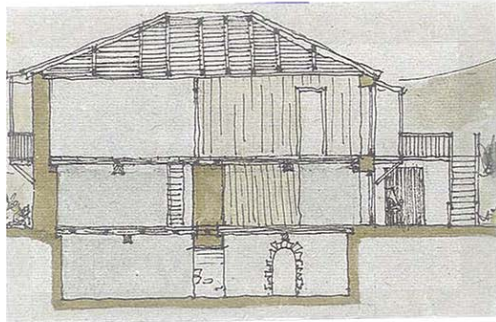
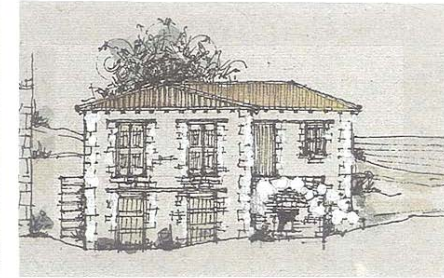
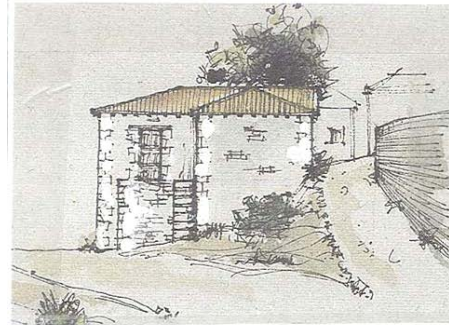
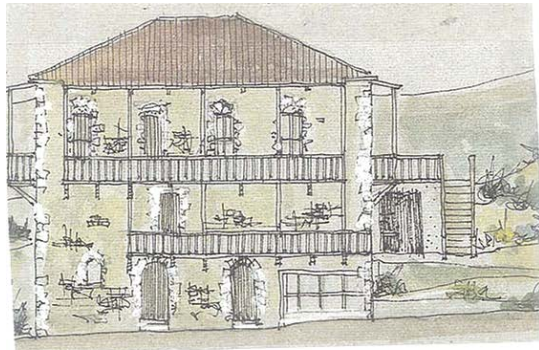
Παραδείγματα τυπολογιών που εμφανίζονται στην περιοχή μελέτης του Ερευνητικού Προγράμματος

Τα παραδείγματα προέρχονται από το Ερευνητικό Πρόγραμμα, ΕΜΠ, Τμήμα Αρχιτεκτόνων,
Σπουδατήριο Αρχιτεκτονικής Μορφολογίας : «Γορτυνία Αρχιτεκτονικός Χαρακτήρας Οικισμών», 1995.

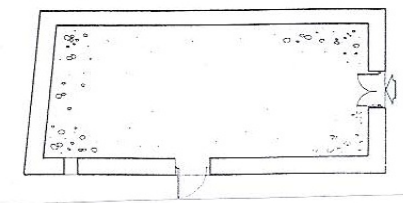
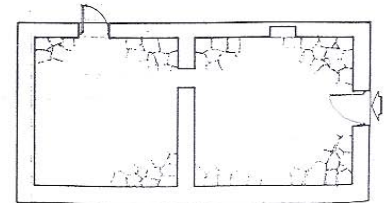
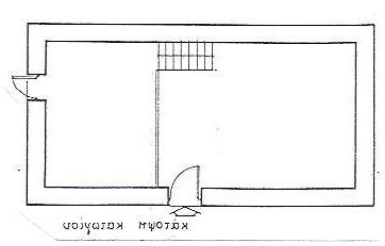
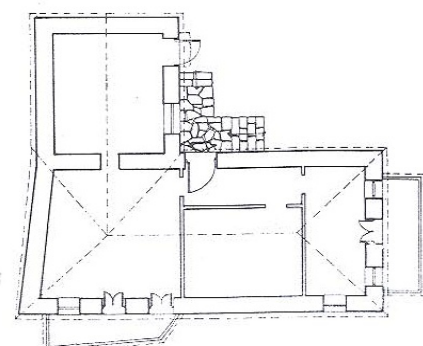
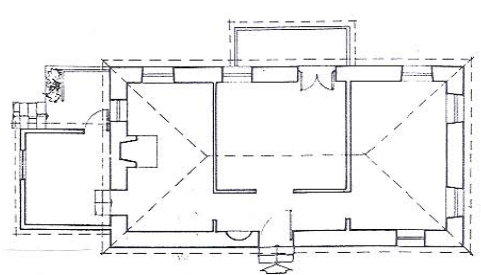
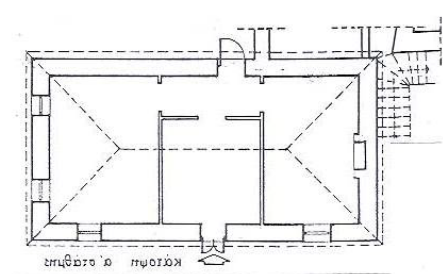
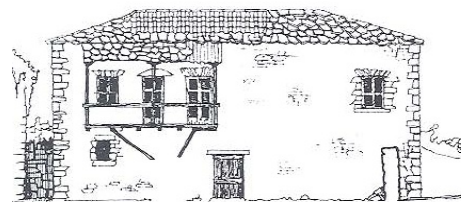
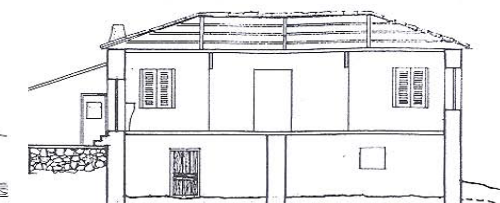
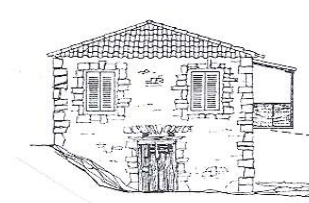
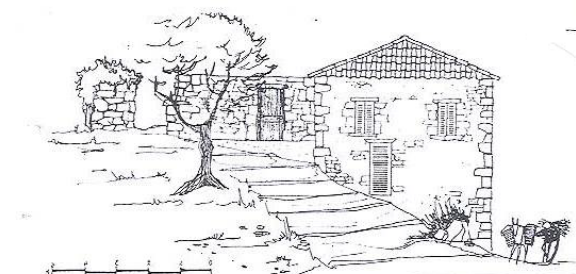
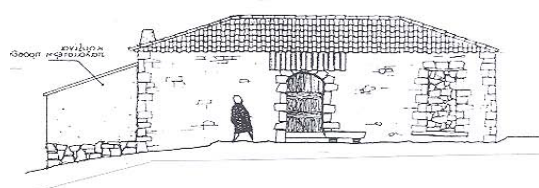
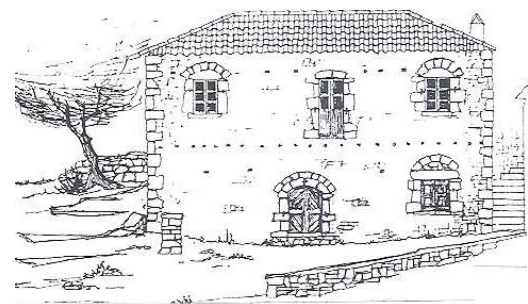
Βαλτεσινικό: μακρυνάρι (στενομέτωπο) ανωκάτωγο με κλίση, στέγη τρίριχτη κεραμοσκεπή

Βαλτεσινικό: μακρυνάρι (στενομέτωπο), ανώϊ και 2 κατόγια λόγω κλίσης, στέγη τρίριχτη κεραμοσκεπή

Βαλτεσινικό : μακρυνάρι με αναλογίες 3:5, κατώϊ και 2 ορόφους λόγω κλίσης, στέγη τετράριχτη κεραμοσκεπή

Βαλτεσινικό: δίπλα σε σχήμα Γ ανωγοκάτωγο, στέγη τρίριχτη

Κοντοβάζαινα : μακρυνάρι, ανογοκάτωγο, πλατυμέτωπη διάταξη, σε ήπια κλίση, στέγη τετράριχτη κεραμοσκεπή

Κοντοβάζαινα : δίπλα ανογοκάτωγο, πλατυμέτωπη διάταξη, στέγη τετράριχτη κεραμοσκεπή

Κοντοβάζαινα : εξέλιξη δίπλα σε Γ, πλατυμέτωπη διάταξη, ανογοκάτωγο σε κλίση, στέγη τρίριχτη σύνθετη πλακοσκεπής

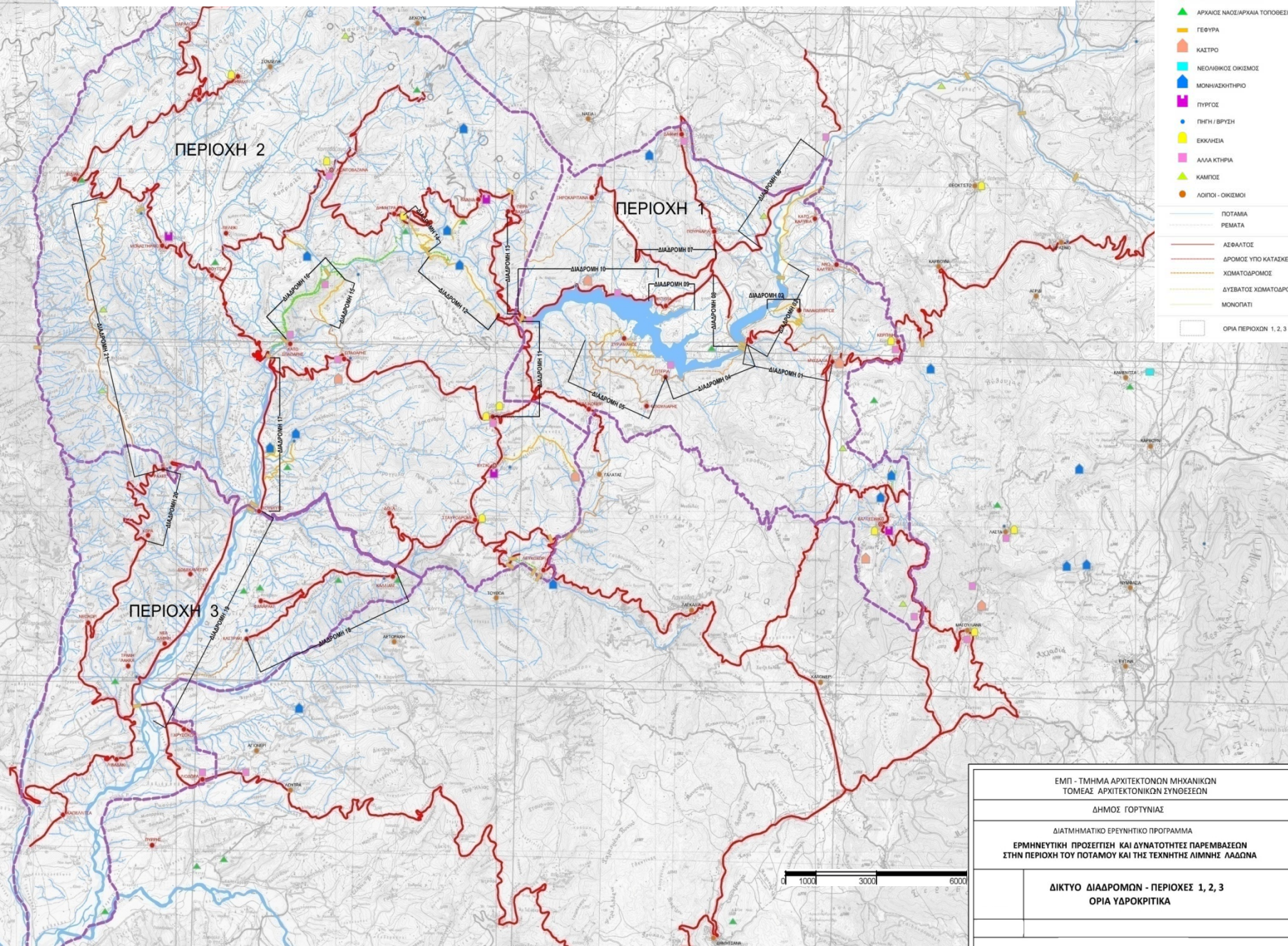
2. ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

2α. Βασικές διαδρομές στην παραλίμνια και παραποτάμια ζώνη – αξιολόγηση

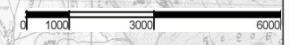
2β. Δημιουργία μητρώου για κάθε διαδρομή χωριστά (21 διαδρομές)
(Θα παρουσιαστούν παραδείγματα μητρώων)

2α. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΙΑ ΖΩΝΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΟΙΚΙΣΜΟΙ - ΜΕΛΕΤΗ
 - ΠΑΡΑΔΕΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ
 - ▲ ΑΡΧΑΙΕΣ ΝΑΞΙΑΡΧΑΙΑ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ
 - ΓΕΦΥΡΑ
 - ΚΑΣΤΡΟ
 - ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ
 - ΜΟΝΗΑΣΚΗΤΗΡΙΟ
 - ΠΥΡΟΣ
 - ΠΥΛΗΝ / ΒΡΥΣΗΝ
 - ΕΚΚΛΗΣΙΑ
 - ΑΛΛΑΚΤΗΡΙΑ
 - ▲ ΚΑΜΠΟΣ
 - ΛΟΙΠΟΙ - ΟΙΚΙΣΜΟΙ
- ΠΟΤΑΜΙΑ
 - ΡΕΜΑΤΑ
 - ΑΣΦΑΛΤΟΣ
 - ΔΡΟΜΟΣ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ
 - ΧΩΜΑΤΟΔΡΟΜΟΣ
 - ΔΥΣΒΑΤΟΣ ΧΩΜΑΤΟΔΡΟΜΟΣ
 - ΜΟΝΟΠΛΑΤΙ
 - ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ 1, 2, 3

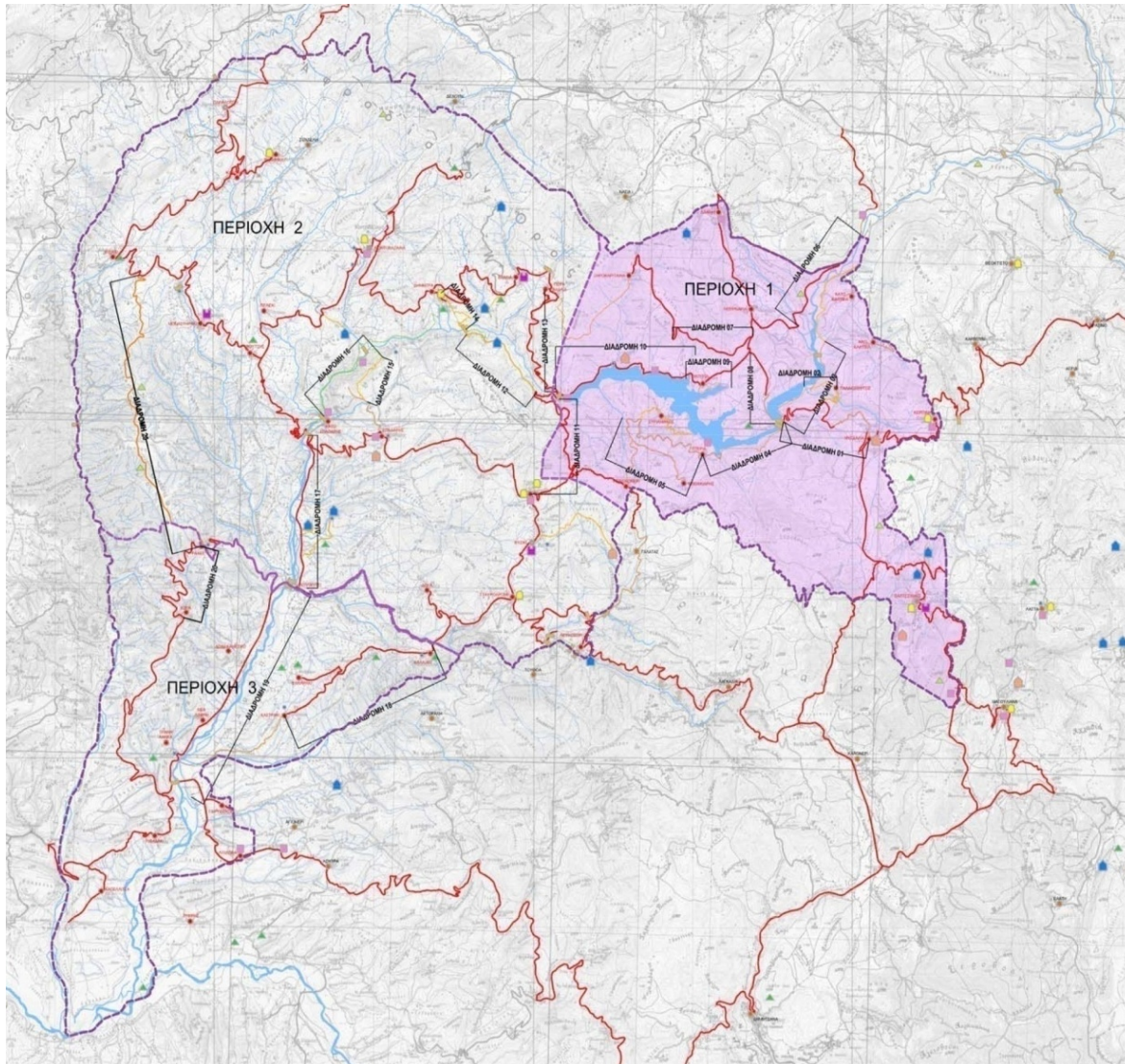

ΕΜΠ - ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ	
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΛΑΔΩΝΑ	
ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ - ΠΕΡΙΟΧΕΣ 1, 2, 3 ΟΡΙΑ ΥΔΡΟΚΡΙΤΙΚΑ	

2α. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΙΑ ΖΩΝΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Περιβάλλουσα της Λίμνης Λάδωνα

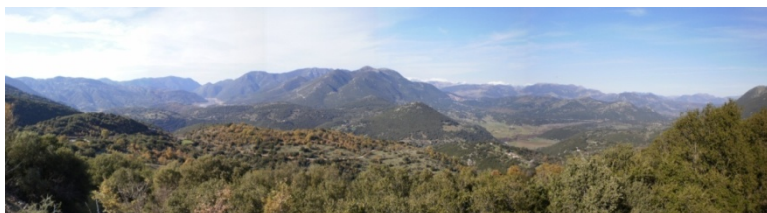
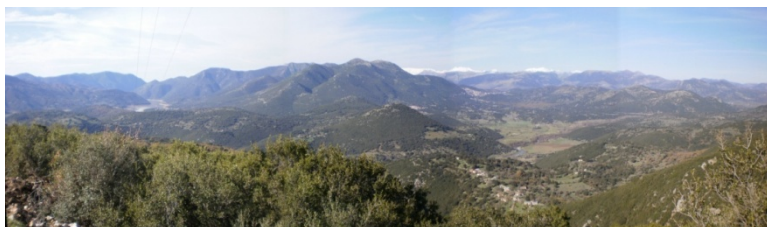

Περιοχή 1

Η περιοχή 1, η πιο ενδιαφέρουσα τοπικά, είναι εμφανής και προσεγγίσιμη στο μεγαλύτερο μέρος της από πολύ κοντά. Ορίζεται στο ένα άκρο από την περιοχή του χωριού Μυγδαλιά (από το οποίο προσεγγίζεται με χωματόδρομους από της Κυράς το Γεφύρι) και στο άλλο από το Φράγμα του Λάδωνα, κοντά στο οποίο βρίσκονται τα χωριά Περδικονέρι, Τρόπαια, Βιζίκι. Τα παραλίμνια χωριά είναι Μουριά, Φτεριά, Συριαμάκος, (Αγ. Ιωάννης, Αχούρια).

2β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

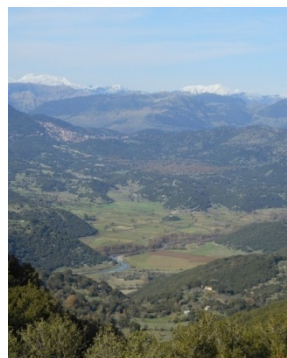
Κάθοδος από τον οικισμό Μυγδαλιά προς το Γεφύρι της Κυράς

Φ1-3_Πανοραμικές απόψεις της κοίτης του ποταμού Λάδωνα και της Τεχνητής Λίμνης προς βορειοδυτικά (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ6-7_Χαρακτηριστική θέα της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα στη θέση του Γεφυριού της Κυράς (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου και κατά τα τέλη Απριλίου)

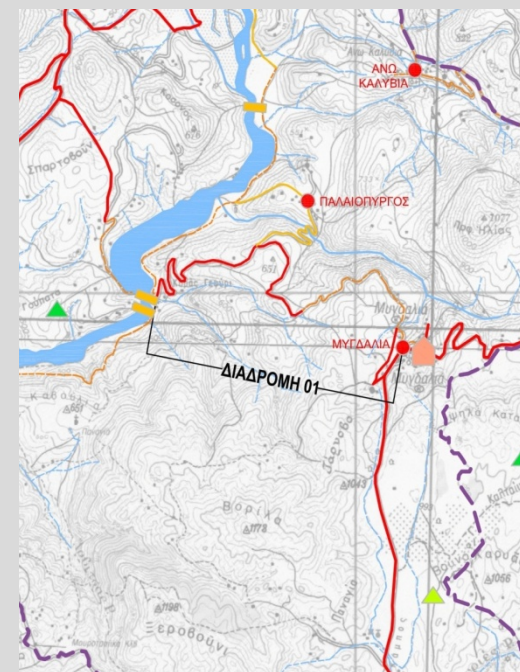

Φ4-5_Απόψεις της κοίτης προς Δύση και βορά (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Διαδρομή 01

Η διαδρομή από τον οικισμό Μυγδαλιά προς την Τεχνητή Λίμνη Λάδωνα, αποτελεί συνέχεια της επαρχιακής οδού Λαγκαδιάς - Θεόκτιστου. Η κάθοδος προς τη Λίμνη ξεκινά από υψόμετρο 820 μ. και καταλήγει στην Υψηλή Γέφυρα του Ταμειετήρα του ΗΥΕ Λάδωνα και στο Γεφύρι της Κυράς με υψόμετρο 420 μ. Ο δρόμος, που στην παρούσα φάση βρίσκεται υπό κατασκευή, παρακάμπτει τον οικισμό Μυγδαλιά στο σημείο εισόδου. Η διαδρομή προσφέρει σταδιακά πανοραμικές θέασεις σε μεγάλο τμήμα της κοίτης του ποταμού Λάδωνα και της Τεχνητής Λίμνης από βόρεια προς δυτικά. Πρόκειται για μια διαδρομή στην οποία οι μεταβολές της στάθμης των υδάτων γίνονται αντιληπτές στην τοπογραφία της Λίμνης, με τη σταδιακή αποκάλυψη της κοίτης και των ανθρωπογενών παρεμβάσεων που προϋπήρχαν του υδροηλεκτρικού έργου. Η προσέγγιση στο κατώτατο τμήμα της διαδρομής αποκαλύπτει μια από τις ωραιότερες θέες του παραλαδώνιου τοπίου.

Φ8-10_Σταδιακή αποκάλυψη της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα και της κοίτης του ποταμού προς νοτιοδυτικά και προς βορειοδυτικά (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ11-13_Πανοραμική άποψη της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα στη θέση του Γεφυριού της Κυράς (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου και κατά τα τέλη Ιανουαρίου)

Φ14-15_Αποκαλυφθέντα και καλυμμένα ερείπια στη θέση στη θέση του Γεφυριού της Κυράς (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου και κατά τα τέλη Απριλίου)

2β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

Κάθοδος από τον οικισμό Μυγδαλιά προς την παραλίμνια διαδρομή 03 νότια της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα διαμέσου του Παλαιόπυργου

Φ1_ Πανοραμική θέα της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα κατά την κατάβαση από τη Μυγδαλιά προς τον Παλαιόπυργο (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ2_ Πανοραμική θέα της κοίτης του ποταμού Λάδωνα κατά την κατάβαση από τη Μυγδαλιά προς τον Παλαιόπυργο. Διακρίνεται ο Παλαιόπυργος (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

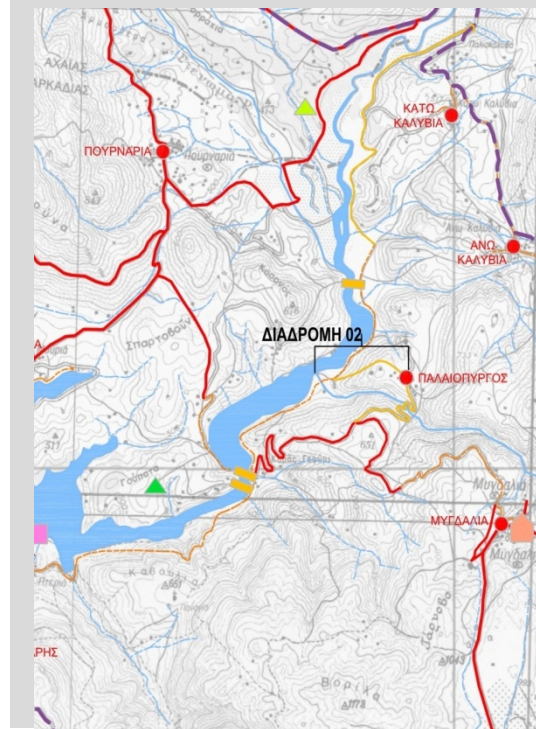
Φ3-4_ Χαρακτηριστικές απόψεις της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα προς νότο και βορά κατά την κατάβαση από τον Παλαιόπυργο προς τη Λίμνη (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ5_ Η κατάληξη της κατάβασης στην λεκάνη απορροής της Λίμνης (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

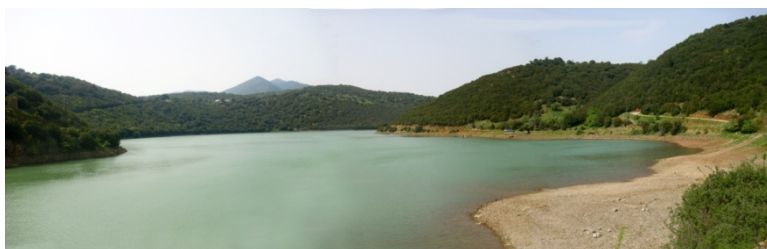
Διαδρομή 02

Η διαδρομή κατάβασης από τον Παλαιόπυργο στη Λίμνη του ποταμού Λάδωνα, με υψομετρική διαφορά περίπου 120μ., έχει μεγάλη δυσκολία, καθώς ο στενός χωματόδρομος είναι σε σημεία, κατεστραμμένος, κυρίως από τις χειμερινές καιρικές συνθήκες. Το ανάγλυφο της περιοχής προσφέρει πανοραμικές θέες, κυρίως προς την ανατολική λεκάνη της κοίτης του ποταμού και μερικές οπτικές φυγές προς τα δυτικά. Το τοπίο της κοιλάδας του ποταμού αποκαλύπτεται σημειακά με εντυπωσιακές πανοραμικές θέες. Η πρόσβαση στον παρόχθιο αγροτικό δρόμο, ο οποίος είναι χωματόδρομος καλής ποιότητας, προσφέρει την εγγύτητα με το τοπίο του νερού. Με την περιοδική αλλαγή της στάθμης του νερού, αποκαλύπτονται ενδιαφέροντα σημεία με ερειπωμένες κατασκευές, κυρίως κατοικιών ή αγροτικών κτισμάτων.

2β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

Παραλίμνια διαδρομή νότια της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα
(Από Γεφύρι της Κυράς προς βορά)

Φ1_ Η έναρξη της διαδρομής στη συμβολή της με το Γεφύρι της Κυράς. Γενική άποψη προς βορά από την Υψηλή Γέφυρα του Ταμειντήρα του ΗΥΕ Λάδωνα (κατά τα τέλη Απριλίου)

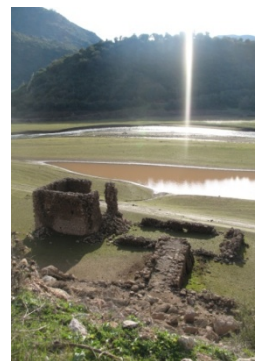
Φ2_ Το Γεφύρι της Κυράς (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ3-4_ Γενικές απόψεις της λεκάνης απορροής της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα προς τη θέση του Γεφυριού της Κυράς από βορά (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου και κατά τα τέλη Απριλίου)

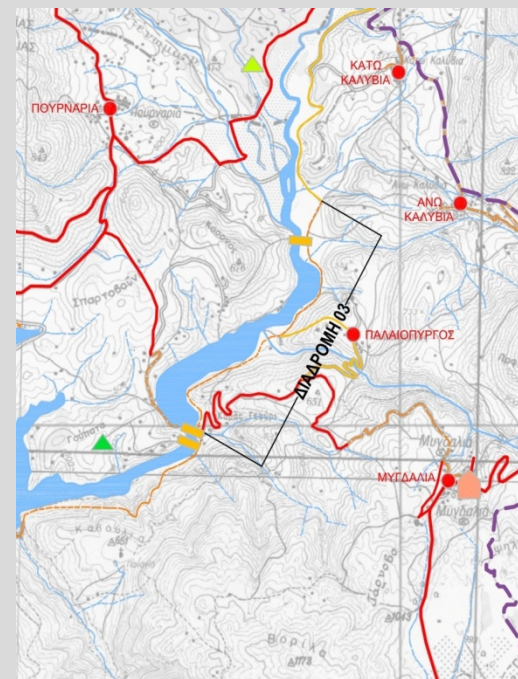
Φ5-6_ Γενική άποψη με τα αποκαλυφθέντα ερείπια προς τη θέση του Γεφυριού της Κυράς από βορά (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Διαδρομή 03

Η διαδρομή με κατεύθυνση προς βορά ξεκινά από την Υψηλή Γέφυρα του Ταμειντήρα του ΗΥΕ Λάδωνα και το Γεφύρι της Κυράς. Εκτυλίσσεται πάνω σε μια περιμετρική χωμάτινη οδό κατά μήκος της όχθης της Λίμνης και σε άμεση γειτνίαση με αυτήν.

Κομβικό σημείο της διαδρομής αποτελεί η αρχή ενός μικρού κάμπου και η θέση των ερείπων ενός παλιού γεφυριού που συνέδεε την νότια περιοχή με τον κάμπο της Πουρναριάς. Στο σημείο αυτό αρχίζει να διαφοροποιείται ξεκάθαρα η Λίμνη από τη φυσική ροή του ποταμού Λάδωνα. Η διαδρομή συνεχίζει με δύσβατο χωματόδρομο περιμετρικά του κάμπου και στην ανατολική πλευρά του ποταμού, με κατεύθυνση προς βορά κατά μήκος της κοίτης. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν η εναλλαγή πυκνώσεων και αραιώσεων του οπτικού πεδίου ανάμεσα στους περιβάλλοντες λόφους και η σχέση τους με το νερό και το περίγραμμα της Λίμνης.

Φ7_Χαρακτηριστική άποψη της λεκάνης απορροής της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα προς βορειοανατολικά (κατά τα μέσα

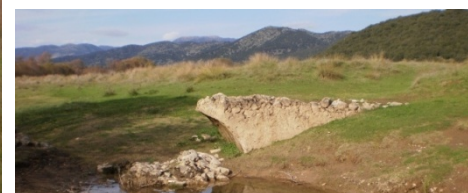
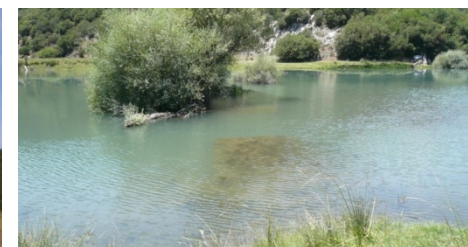
Φ8-9_Χαρακτηριστικές απόψεις της λεκάνης απορροής της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα προς νότο (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ10_Χαρακτηριστική άποψη της λεκάνης απορροής της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα προς βορειοανατολικά (κατά τα τέλη Ιουνίου)

Φ11_Πανοραμική άποψη της λεκάνης απορροής της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα προς βορά στη θέση του γκρεμισμένου γεφυριού (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ12-13_Το γκρεμισμένο γεφύρι (κατά τα τέλη Ιουνίου και κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ14_Πανοραμική άποψη της Τεχνητής Λίμνης Λάδωνα στη θέση του γκρεμισμένου γεφυριού (κατά τα τέλη Ιουνίου)

Φ15-16_Πανοραμικές απόψεις των πλατωμάτων στη θέση του γκρεμισμένου γεφυριού (κατά τα μέσα Δεκεμβρίου)

Φ17-18_Πανοραμικές απόψεις των πλατωμάτων στη θέση του γκρεμισμένου γεφυριού (κατά τα τέλη Ιουνίου)

3. ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΗΜΕΡΑ

- 3α. Καταγραφή βασικών χαρακτηριστικών των οικισμών (47 οικισμοί)
- 3β. Μητρώο για κάθε οικισμό χωριστά (47 μητρώα)

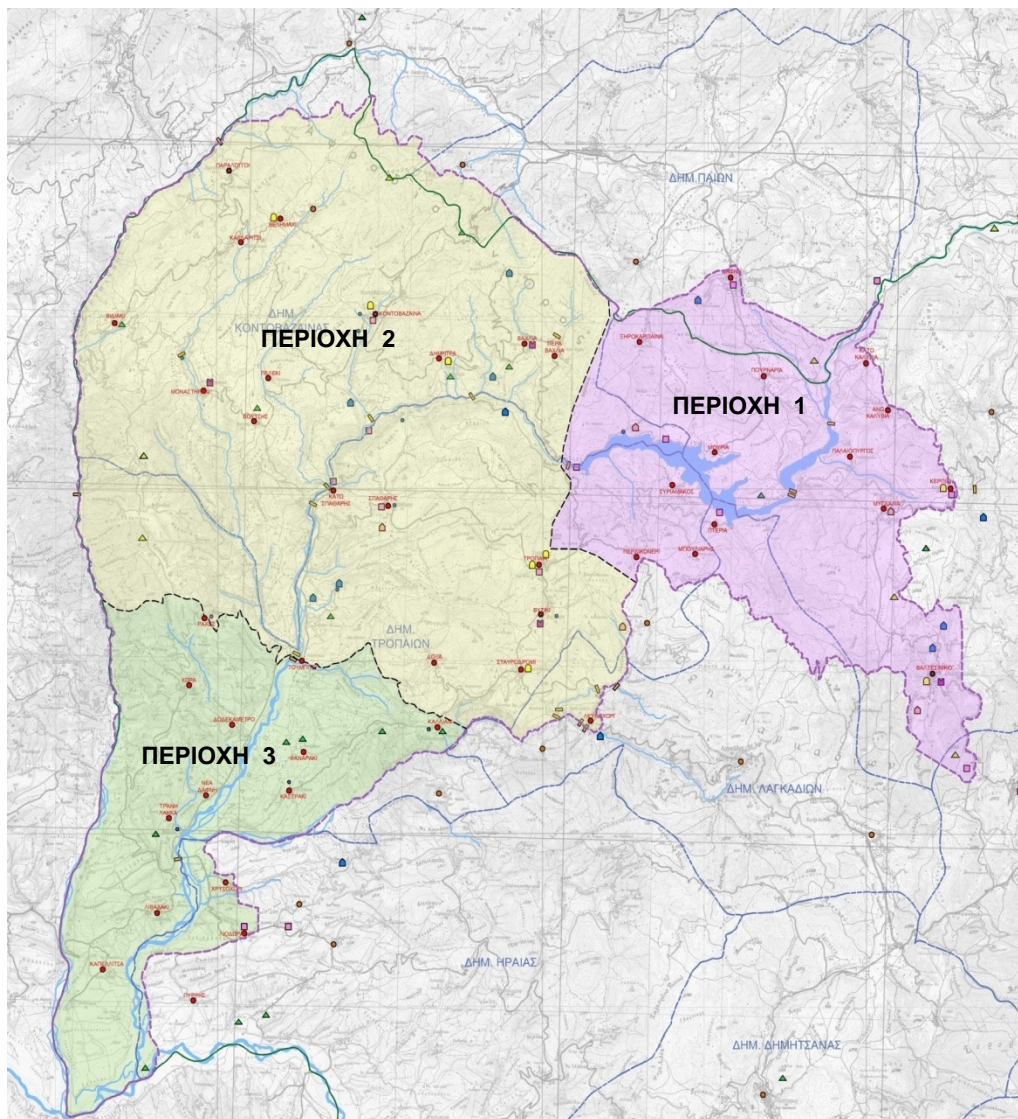
3α. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

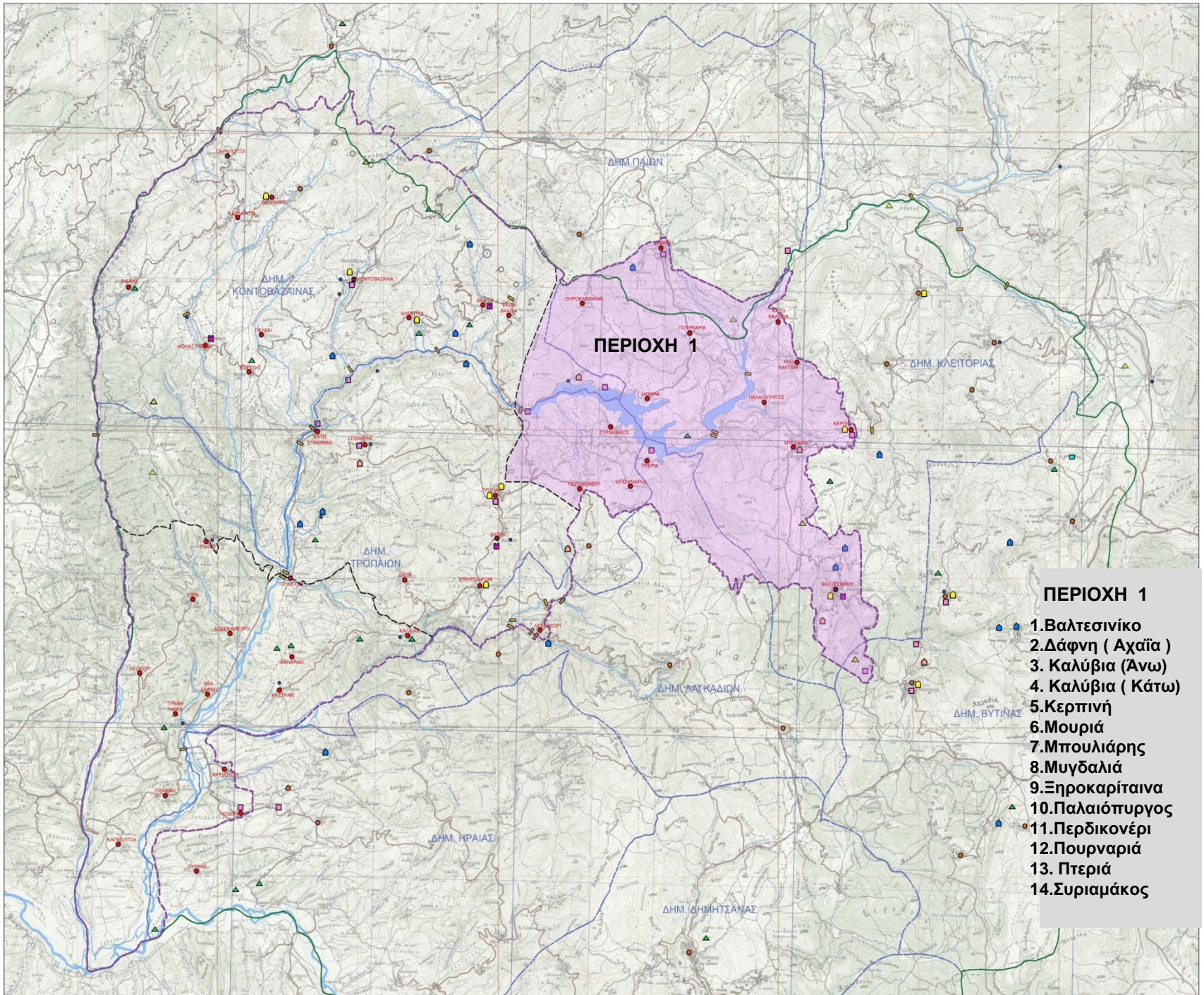
Προχωρούμε στην προσέγγιση κάθε οικισμού χωριστά, σύμφωνα με ένα ενιαίο για όλους μητρώο καταγραφής της Παραλαδώνιας Ζώνης.

Ο Λάδωνας και η Τεχνητή Λίμνη χωρίζονται σε 3 υποπεριοχές, όπως φαίνεται στο διπλανό χάρτη.

Κατάλογος οικισμών προς μελέτη (περιοχές 1,2,3)

1.Βαλτεσινίκο	25.Μπουλιάρης
2.Βάγλια	26.Μυγδαλιά
3.Βελημάχι	27.Νέα Δάφνη
4.Βιδιάκι	28.Νεοχώρι
5.Βούτσης	29.Ξηροκαρίταινα
6.Βυζίκι	30.Παλαιόπυργος
7.Δάφνη (Αχαΐα)	31.Παραλογγού
8.Δήμητρα	32.Πελέκι
9.Δόξα	33.Πέρα Βάγλια
10.Δωδεκάμετρο	34.Περδικονέρι
11.Καλλιάνι	35.Πουρναριά
12. Καλύβια (Άνω)	36.Πτεριά
13. Καλύβια (Κάτω)	37.Πυρρής
14.Καπελλίτσα	38.Ράχες
15.Καρδαρίτσι	39.Σπάθαρης
16.Καστράκι	40.Σταυροδρόμι
17.Κάτω Σπάθαρης	41.Συριαμάκος
18.Κερπινή	42.Τουμπίτσι
19.Κοντοβάζαινα	43.Τρανή Λάκκα
20.Λευκοχώρι	44.Τρόπαια
21.Λιβαδάκι	45.Φαναράκι
22.Λιοδώρα	46.Χρυσοχώρι
23.Μοναστηράκι	47.Χώρα
24.Μουριά	

ΠΕΡΙΟΧΗ 1

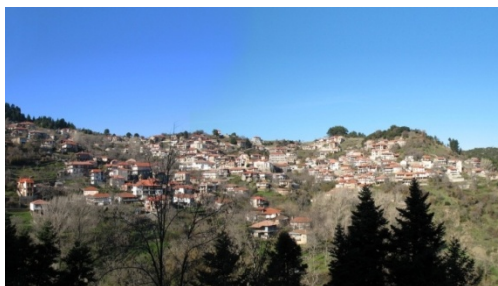
- ΠΕΡΙΟΧΗ 1**
- 1. Βαλτεσινικό
 - 2. Δάφνη (Αχαΐα)
 - 3. Καλύβια (Άνω)
 - 4. Καλύβια (Κάτω)
 - 5. Κερπινή
 - 6. Μουριά
 - 7. Μπουλιάρης
 - 8. Μυγδαλιά
 - 9. Ξηροκαρίταινα
 - 10. Παλαιόπυργος
 - 11. Περδικονέρι
 - 12. Πουρναριά
 - 13. Πτεριά
 - 14. Συριαμάκος

3β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Περιοχή 1

Φ1_Ορθοφωτογραφία του οικισμού (κτηματολόγιο 2007)

Φ2_Αποψη του οικισμού από την κοινοτική οδό

Φ3_Αποψη του οικισμού από την κάτω πλατεία επί της κοινοτικής οδού

Φ4_Η κάτω πλατεία επί της κοινοτικής οδού

Φ5_Δημοτικό σχολείο

Βαλτεσινικό

Όνομα: Βαλτεσινικό (Βαλτεσινίκον)

Πληθυσμός: 341 μόνιμοι κάτοικοι (ΕΣΥΕ, 2011)

Υψόμετρο: 1140 μ.

Χαρακτηρισμός / ιστορική και αρχιτεκτονική αξιολόγηση: παραδοσιακός (ΦΕΚ 908/Δ/98). Αξιόλογος οικισμός με χαρακτηριστικά σπίτια λαγκαδιανών μαστόρων μέχρι και 4 ορόφους και ενιαίο παραδοσιακό χαρακτήρα διατηρημένο σε μεγάλο ποσοστό

Προσβάσεις, οδικό δίκτυο: Στενή κοινοτική οδός μέσα σε δάσος ελάτης

Φυσικό περιβάλλον, χωροθέτηση: Ενδιαφέρουσα χωροθέτηση στο φυσικό περιβάλλον, στην κορυφή του λόφου, σε έντονο επικλινές ανάγλυφο με αμφιθεατρική διάταξη. Θέες μακρινές ανατολικά στον άξονα του φαραγγιού. Ο οικισμός περιβάλλεται από δάσος ελάτων στα βορειοδυτικά, με νοτιοανατολικό όριο τη ρεματιά.

Πολεοδομική συγκρότηση/δημόσιος χώρος: Πολυκεντρικός συμπαγής οικισμός με συνεκτικό κεντρικό τμήμα γύρω από τις βασικές εκκλησίες, που βρίσκονται σε διάφορα υψόμετρα. Εκατέρωθεν αυτού δύο οικιστικές ενότητες με αραιότερη δόμηση, δύο οργανωμένες πλατείες, δύο πλατώματα εκκλησιών, ένα πλάτωμα σχολείου, με κύριο δημόσιο χώρο την κάτω πλατεία επί του οδικού άξονα και δευτερεύοντα την άνω πλατεία στον περιβολό της εκκλησίας.

Αριθμός κτηρίων: 418 (ΕΣΥΕ, 2000)

Μνημεία: 10 εκκλησίες εντός του οικισμού: Αγ. Γεώργιος, Άγιοι Θεόδωροι, Ταξιάρχες, Αγία Βαρβάρα, Αγ. Δημήτριος, Αγ. Αικατερίνη, Αγ. Θεράπων, Αγ. Κωνσταντίνος, Παναγίτσα, Αγ. Μαρίνα, και Αγ. Τρύφων, το κοιμητήριο του χωριού. Πολλές από αυτές είναι αριστουργήματα αρχιτεκτονικής. Οι μεγαλύτερες και πιο αξιόλογες είναι αυτές των Αγίων Θεοδώρων στο κέντρο του χωριού και του Αϊ Γιώργη, αληθινό κομμοτέγνιμα με χαρακτηριστικό οκταγωνικό τουίλο, χτισμένη από Λαγκαδιανούς μαστόρους. Αξιόλογο είναι και το εκκλησάκι των Ταξιάρχων κοντά στην κάτω πλατεία, του 1824. Επίσης, η Ιερά Μονή Κοίμησης Θεοτόκου, τα ασκητήρια Αγ. Νικολάου και Ανάληψης στο βράχο, πύργος Δεσποταίων ή "Πυργάκος", ερείπια μικρού οχυρού της Φραγκοκρατίας στη θέση Παλαιόκαστρο.

Λοιπά δημόσια, κοινοτικά, κοινωφελή, παραγωγικά κτίσματα: δημοτικό σχολείο, νηπιαγωγείο, αγροτικό ιατρείο, ΚΕΠ, πολιτιστικό κέντρο, γήπεδο μπάσκετ

Κύριες παραγωγικές δραστηριότητες: αιγοπροβατοτροφία, μελισσοκομία, ακρόδρυα, πατάτες, σιτάρι, κριθάρι
Δυνατότητα παραμονής ή/και διανυκτέρευσης των επισκεπτών: 4 ξενώνες (τρεις εντός του οικισμού – ένας εκ των οποίων πέτρινος πύργος – και ένας στο 1χμ. εκτός του οικισμού), τρεις καφετέριες, μία ταβέρνα

Προσανατολισμός: Ανατολικός

Φ6_Αποψη του δημόσιου χώρου στην επάνω πόλη

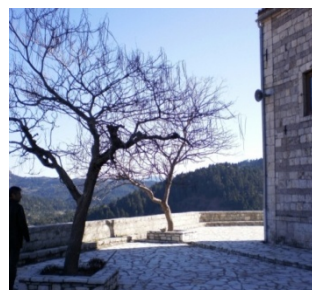
Φ7_Τοπική οδός στην επάνω πόλη

Φ8_Αποψη της επάνω πόλης

Φ9_Τοπική οδός προς την εκκλησία

Φ10_Το πλάτωμα της εκκλησίας

Φ11_Σοκάκι στην επάνω πόλη

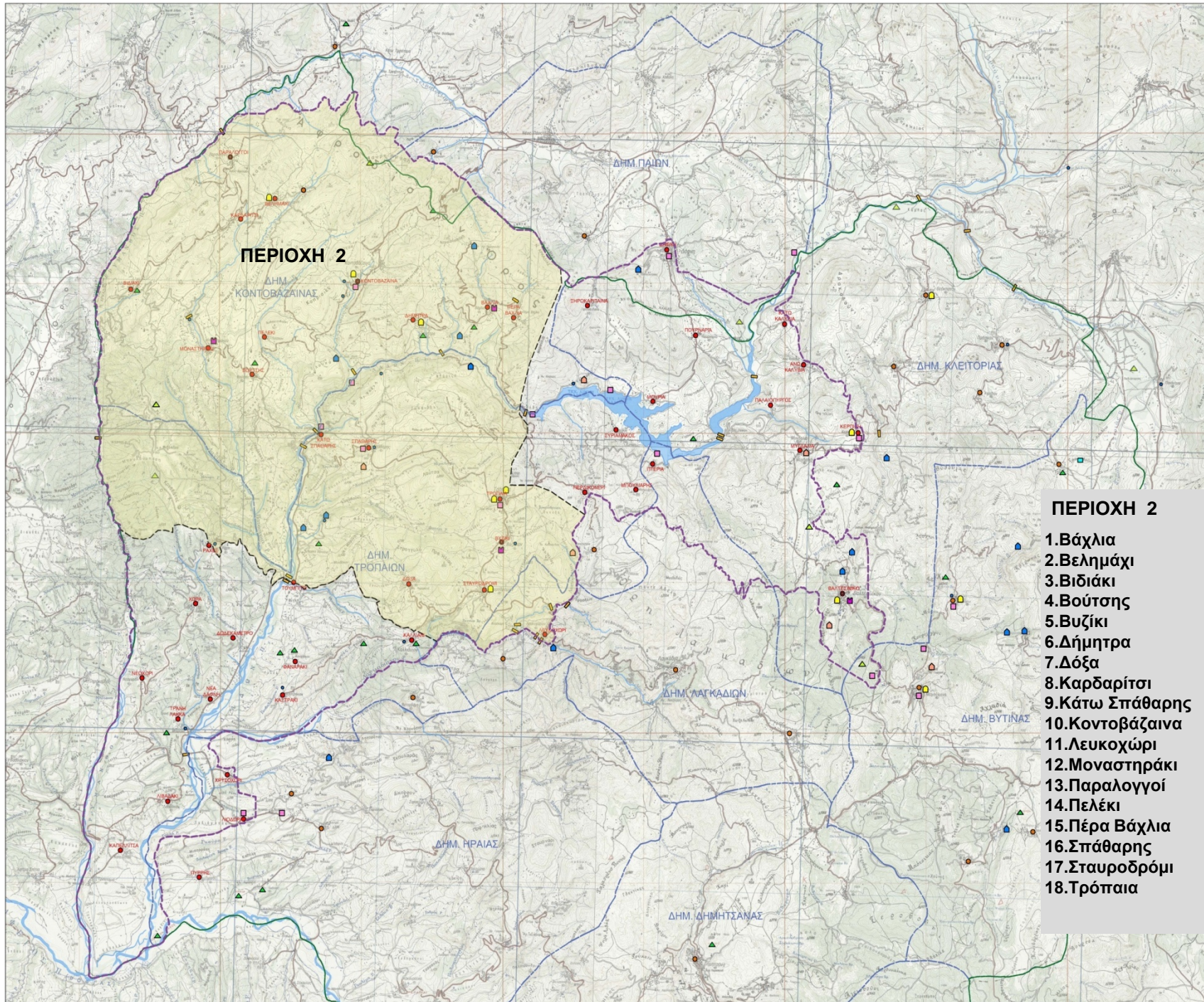
Φ12_Αποψη της επάνω πόλης

Φ13_Αποψη του οικισμού από την επάνω πόλη

Φ14_Σύγχρονο θέατρο σε παλιό αλώνι στη θέση της Μονής Κοιμήσεως της Θεοτόκου

ΠΕΡΙΟΧΗ 2

- ΠΕΡΙΟΧΗ 2**
1. Βάχλια
 2. Βελημάχι
 3. Βιδιάκι
 4. Βούτσης
 5. Βυζίκι
 6. Δήμητρα
 7. Δόξα
 8. Καρδαρίτσι
 9. Κάτω Σπάθαρης
 10. Κοντοβάζαινα
 11. Λευκοχώρι
 12. Μοναστηράκι
 13. Παραλογοί
 14. Πελέκι
 15. Πέρα Βάχλια
 16. Σπάθαρης
 17. Σταυροδρόμι
 18. Τρόπαια

3β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Περιοχή 2

Φ1_Ορθοφωτογραφία του οικισμού, κλίμακα 1:10.000 (κτηματολόγιο 2007)

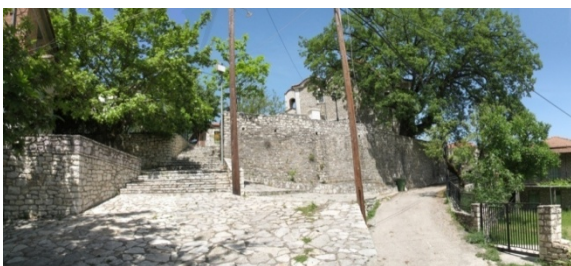
Φ2_Δυτική άποψη του οικισμού

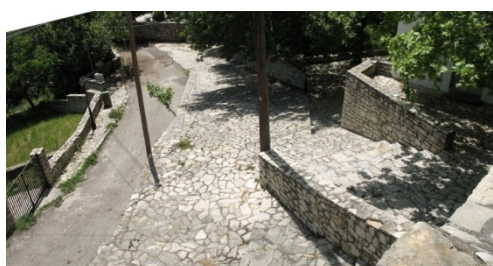
Φ3_Κεντρική πλατεία και εκκλησία Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Φ4_Ανατολική άποψη της εκκλησίας

Φ5_Νέα διαμόρφωση πλατώματος κάτω από την κεντρική πλατεία

Βελημάχι

Όνομα: Βελημάχι (Βελημάχιον)
Πληθυσμός: 65 μόνιμοι κάτοικοι (ΕΣΥΕ, 2011)
Υψόμετρο: 860 μ.
Χαρακτηρισμός / ιστορική και αρχιτεκτονική αξιολόγηση: ενδιαφέρον οικισμός με διατηρημένο παραδοσιακό χαρακτήρα
Προσβάσεις, οδικό δίκτυο: κοινοτική οδός που διασχίζει τον οικισμό.

Φυσικό περιβάλλον, χωροθέτηση: ορεινό τοπίο με έντονο επικλινές ανάγλυφο που περιβάλλεται από πλούσια βλάστηση με χωροθέτηση του οικισμού στην πλαγιά του Αφροδίσιου όρους, τον διατρέχει ρεματιά και διαθέτει αρκετές πηγές

Πολοδομική συγκρότηση / δημόσιος χώρος: μονοκεντρικός και διάσπαρτος αμφιθεατρικός οικισμός που αναπτύσσεται στην πλαγιά του Αφροδίσιου όρους εκατέρωθεν της κοινοτικής οδού και συνδέει με ένα πυκνό δίκτυο στενών δρόμων μικρότερες γειτονιές με μεταβαλλόμενη πυκνότητα. Διαθέτει ιδιαίτερα αξιόλογο δημόσιο χώρο στο πιο συμπαγές κεντρικό τμήμα του οικισμού με διαμορφωμένη μεγάλη πλατεία σε δύο επίπεδα με την εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου.

Αριθμός κτηρίων: 165 (ΕΣΥΕ, 2000)

Μνημεία:

Εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου μία πετρόκτιστη τρικλιτη βασιλική με τρούλο που φέρει ένθετη πλάκα με το σήμα της Φιλικής Εταιρείας 1823, σχολαρχείο (ιστορικό πετρόκτιστο τριώροφο κτίσμα σε κίνδυνο κατάρρευσης), εξωκλήσια, σημαντικότερα των οποίων είναι η Αγία Παρασκευή, η Αγία Ανάληψη και ο Αγ. Ανδρέας.

Λοιπά δημόσια, κοινοτικά, κοινωφελή, παραγωγικά κτίσματα: σχολείο (νεότερο κτίσμα)

Κύριες παραγωγικές δραστηριότητες : καλλιέργειες : ελιές, ακρόδρυα, κτηνοτροφία

Δυνατότητα παραμονής ή/και διανυκτέρευσης των επισκεπτών: Δεν υπάρχει.

Προσανατολισμός: Νότιος

Παρατηρήσεις: ο οικισμός παρότι δεν είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός διατηρεί στο κεντρικό του τμήμα πολλά αξιόλογα παραδοσιακά πετρόκτιστα κτίρια και άλλα με σχετικά ήπιες παρεμβάσεις.

Τους καλοκαιρινούς μήνες ο αριθμός των κατοίκων αυξάνεται αρκετά καθώς επιστρέφουν άνθρωποι που έχουν την καταγωγή τους από το μέρος για παραθερισμό και διαμονή.

Φ6_ Κτίριο παλαιού σχολαρχείου, σήμερα σε εγκατάλειψη

Φ7_ Σημερινό καφενείο

Φ8_ κατάστημα γενικού εμπορίου

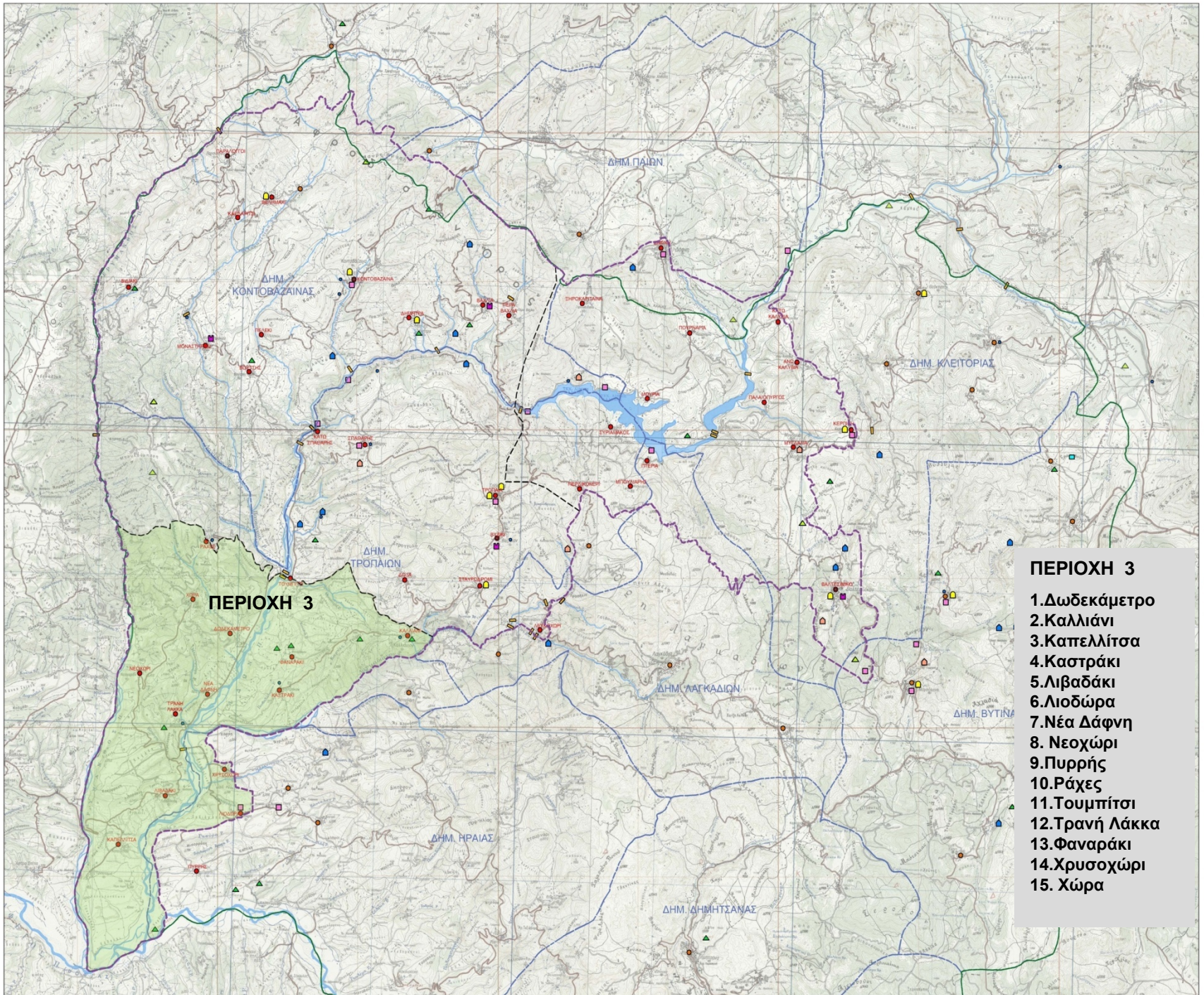
Φ9_ σκόλισμα με το σήμα της Φιλικής Εταιρείας και την ένδειξη 1823 στον ανατολικό τοίχο της εκκλησίας της Θεοτόκου

Φ10_ μερική άποψη του οικισμού από ανατολικά

Φ11_ τύποι κατοικιών του οικισμού

- ΠΕΡΙΟΧΗ 3**
1. Δωδεκάμετρο
 2. Καλλιάνι
 3. Καπελλίτσα
 4. Καστράκι
 5. Λιβαδάκι
 6. Λιοδώρα
 7. Νέα Δάφνη
 8. Νεοχώρι
 9. Πυρρής
 10. Ράχες
 11. Τουμπίτσι
 12. Τρανή Λάκκα
 13. Φαναράκι
 14. Χρυσοχώρι
 15. Χώρα

3β. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Περιοχή 3

Φ1_Ορθοφωτογραφία του οικισμού, κλίμακα 1:10.000 (κτηματολόγιο)

Φ2_Νότια άποψη του οικισμού

Φ3_Εκκλησιάκι προφήτη Ηλία λίγο πριν τον οικισμό

Φ4_Είσοδος στον οικισμό

Φ5_Δρόμος εξόδου από τον οικισμό

Φ6_Κρήνη παραδοσιακή

Φ7_Καφενείο

Φ7_Βόρεια άποψη οικισμού

Φ8_Εκκλησία του οικισμού

Χώρα

Όνομα: Χώρα

Πληθυσμός: 122 μόνιμοι κάτοικοι (ΕΣΥΕ, 2011)

Υψόμετρο: 400 μ.

Χαρακτηρισμός / ιστορική και αρχιτεκτονική αξιολόγηση: Οικισμός με ενδιαφέροντα παραδοσιακά στοιχεία.

Προσβάσεις, οδικό δίκτυο: Κοινοτική οδός

Φυσικό περιβάλλον, χωροθέτηση:

περίκλειστο ορεινό τοπίο σε έντονα επικλινείς ανάγλυφο που περιβάλλεται από πλούσια βλάστηση με πεύκη, πλατάνια, κυπαρίσσια και ελιές, με χωροθέτηση του οικισμού στις νότιο ανατολικές πλαγιές του Αφροδίσιου όρους, με θέαση βόρεια ανατολικά προς το ποταμό Λάδωνα.

Πολυεδομική συγκρότηση / δημόσιος χώρος:

συμπαγής μονοκεντρικός οικισμός σε αμφιθεατρική διάταξη, διακρίνεται σε δύο οικιστικές ενότητες, με στενούς επικλινείς δρόμους εντός του οικισμού και με δύο δημόσιους χώρους. Ένας υπερυψωμένος δημόσιος χώρος με το πλάτωμα της εκκλησίας στην είσοδο του οικισμού, ένα διευρυμένο πλάτωμα του οδικού άξονα στο κέντρο του οικισμού μπροστά από την κεντρική εκκλησία και μία θέση με κρήνη στο χώρο της εξόδου στο ανώτερο τμήμα του οικισμού. Εκτός από τον δημόσιο χώρο, αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα παραδοσιακά κτίσματα με επεμβάσεις στο άνω τμήμα του οικισμού.

Αριθμός κτηρίων: 160 (ΕΣΥΕ, 2000)

Μνημεία: εκκλησία (Αγ. Δημήτριος) στην είσοδο του οικισμού, η κεντρική εκκλησία με πλάτωμα στο κέντρο του οικισμού, εκκλησιά Προφήτη Ηλία στο διάσελο πριν τον οικισμό, μία πετρόκτιστη κρήνη

Λοιπά δημόσια, κοινοτικά, κοινωφελή, παραγωγικά κτίσματα: Δεν υπάρχουν.

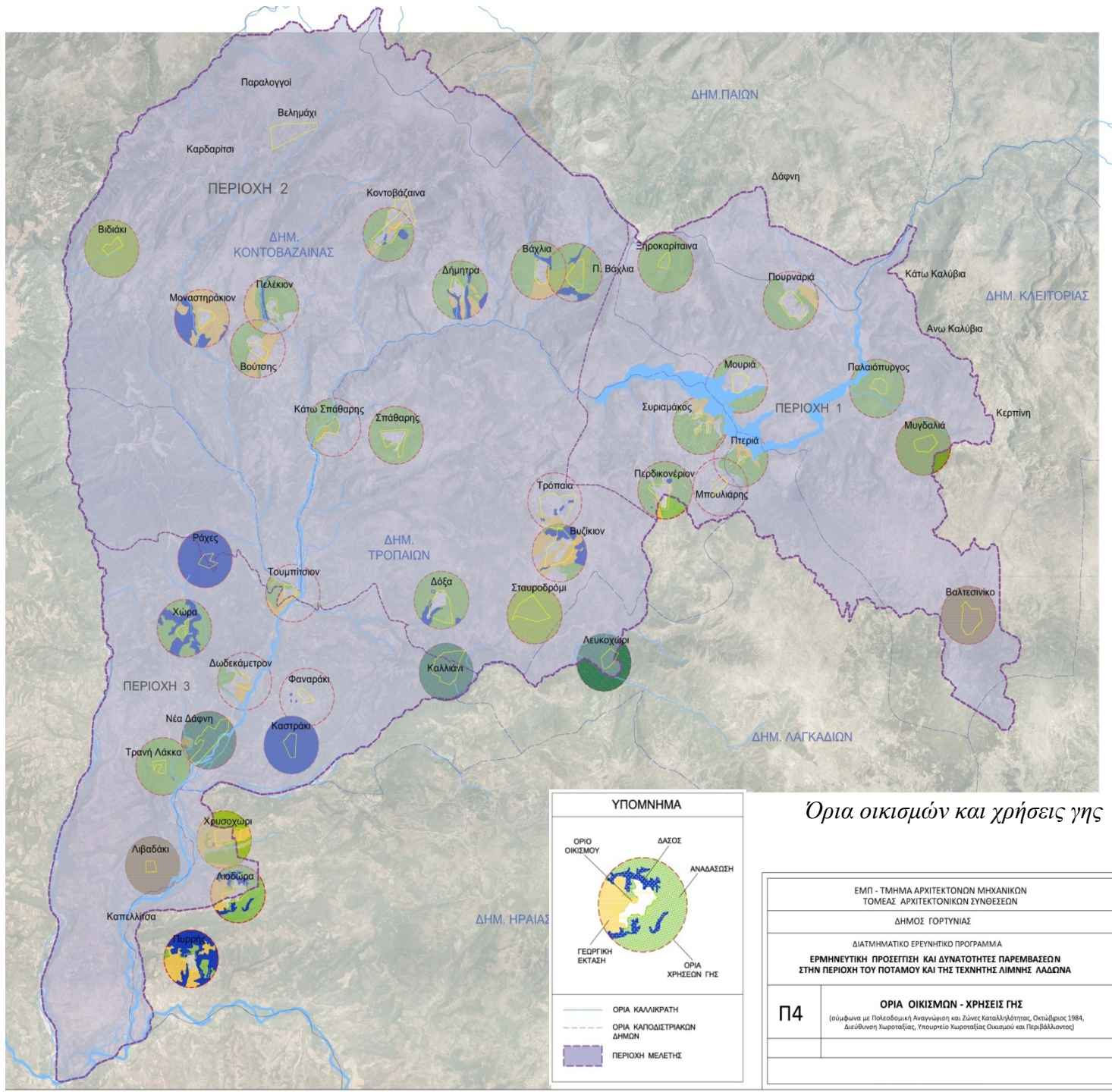
Κύριες παραγωγικές δραστηριότητες :

Ελαιοκαλλιέργεια, βρώμη, αραβόσιτος, χλωρές χορτονομές, ακρόδρυα, αμπέλια

Δυνατότητα παραμονής ή/και διανυκτέρευσης των επισκεπτών: δεν διαθέτει δυνατότητα διανυκτέρευσης, ένα καφενείο

Προσανατολισμός: ανατολικός

**4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ**

Όρια οικισμών και χρήσεις γης

ΕΜΠ - ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ	
ΔΗΜΟΣ ΓΟΥΡΝΙΑΣ	
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΙΜΗΣ ΛΑΔΩΝΑ	
Π4	ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ - ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ <small>(σύμφωνα με Πολυκοσμηκή Αναγνώριση και Ζώνες Κατακλιθήσεως Οκτώβριος 1984, Διατύπωση Χωροταξίας, Υπουργείο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος)</small>

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ 1991-2011

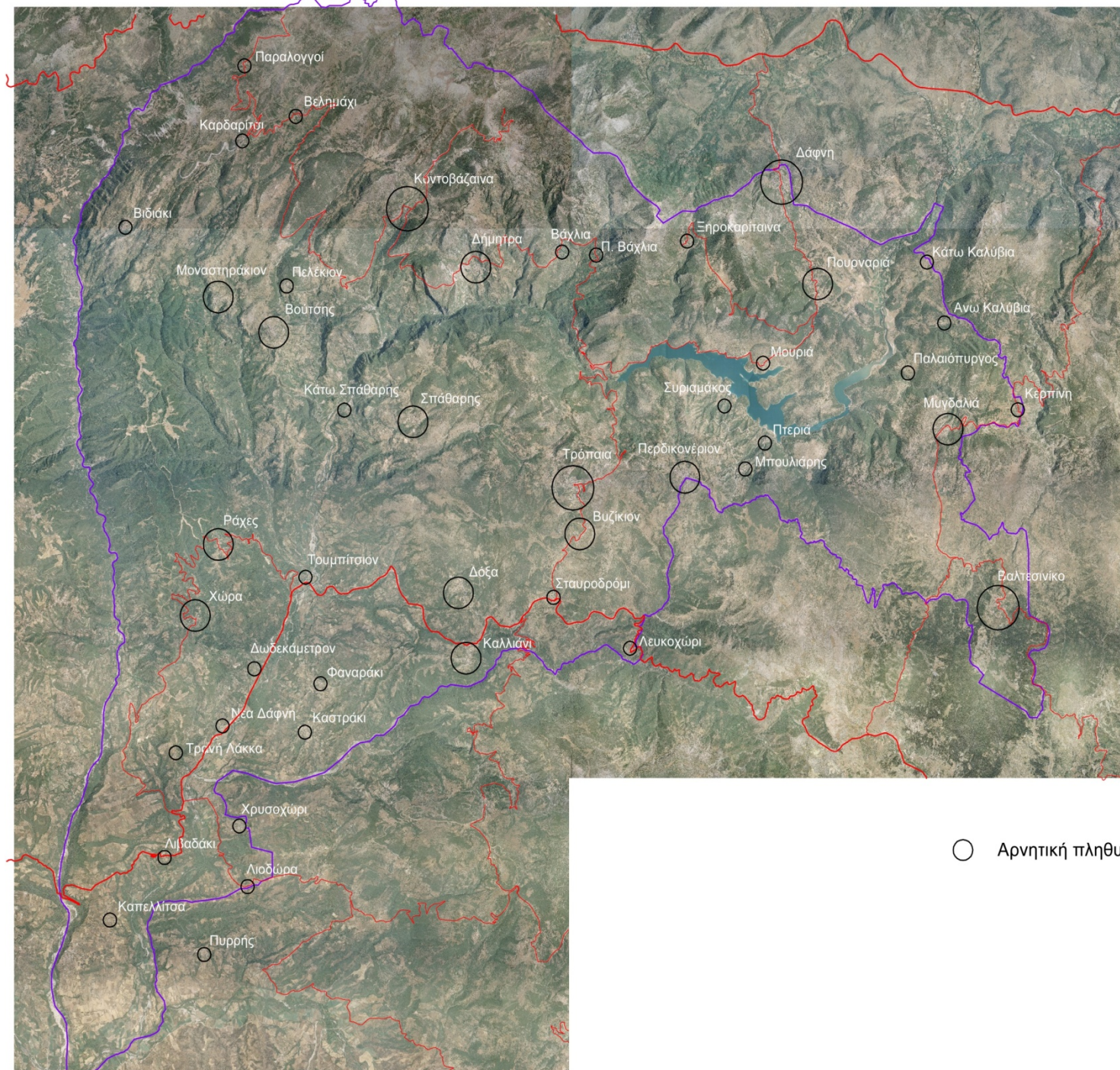
Υπόμνημα

- Οριο Περιοχής Μελέτης
- Δευτερεύον Εθνικό Δίκτυο
- Επαρχιακό Δίκτυο

Μόνιμος Πληθυσμός Οικισμών

- <100
- 100-300
- >300

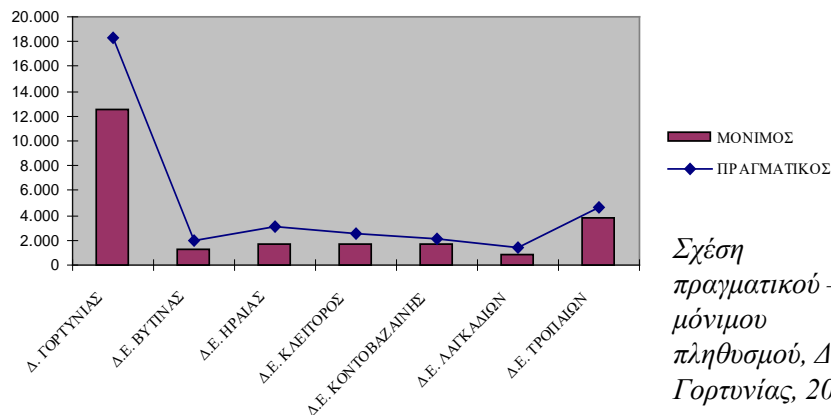
 Αρνητική πληθυσμιακή μεταβολή, 1991-2011

	1991	2001	2011	% Μεταβολή		
				1991-2001	2001-2011	1991-2011
ΧΩΡΑ	10.223.392	10.934.097	10.815.197	7,0	-1,1	5,8
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	95.987	91.326	86.685	-4,9	-5,1	-9,7
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	15.770	12.492	10.109	-20,8	-19,1	-35,9
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	8.404	6.622	5.108	-21,2	-22,9	-39,2
Δ.Ε. ΗΡΑΪΑΣ	439	248	251	-43,5	1,2	-42,8
Λιοδόρα	111	65	68	-41,4	4,6	-38,7
Πυρρής	181	67	88	-63,0	31,3	-51,4
Χρυσοχώριον	147	116	95	-21,1	-18,1	-35,4
Δ.Ε. Κλείτορος	1.125	1.092	853	-2,9	-21,9	-24,2
Μυγδαλιά	201	182	111	-9,5	-39,0	-44,8
Παλαιόπυργος	31	50	33	61,3	-34,0	6,5
Βαλτεσνίκον	462	495	341	7,1	-31,1	-26,2
Κερπινή	106	96	85	-9,4	-11,5	-19,8
Άνω Καλύβια	17	7	3	-58,8	-57,1	-82,4
Ξηροκαρίταινα	67	60	34	-10,4	-43,3	-49,3
Πουρναριά	161	156	142	-3,1	-9,0	-11,8
Μουριά	57	40	99	-29,8	147,5	73,7
Κάτω Καλύβια	23	6	5	-73,9	-16,7	-78,3
Δ.Ε. Κοντοβάζαντας	1.919	1.433	1.061	-25,3	-26,0	-44,7
Κοντοβάζαντα	626	427	386	-31,8	-9,6	-38,3
Βάγλια	106	50	64	-52,8	28,0	-39,6
Πέρα Βάγλια	58	40	32	-31,0	-20,0	-44,8
Βεληγίον	154	104	65	-32,5	-37,5	-57,8
Βιδιάκιον	174	127	93	-27,0	-26,8	-46,6
Βούτσης	159	174	107	9,4	-38,5	-32,7
Δήμητρα	224	162	103	-27,7	-36,4	-54,0
Μοναστηράκιον	190	156	103	-17,9	-34,0	-45,8
Πελέκιον	18	20	19	11,1	-5,0	5,6
Παραλογί	115	92	48	-20,0	-47,8	-58,3
Καρδαρίτσι	95	81	41	-14,7	-49,4	-56,8
Δ.Ε. Λαγκαδίων	164	117	84	-28,7	-28,2	-48,8
Πτεριά	32	38	17	18,8	-55,3	-46,9
Λευκοχώριον	132	79	67	-40,2	-15,2	-49,2

	1991	2001	2011	% Μεταβολή		
				1991-2001	2001-2011	1991-2011
ΧΩΡΑ	10.223.392	10.934.097	10.815.197	7,0	-1,1	5,8
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	95.987	91.326	86.685	-4,9	-5,1	-9,7
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	15.770	12.492	10.109	-20,8	-19,1	-35,9
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	8.404	6.622	5.108	-21,2	-22,9	-39,2
Δ.Ε. Τροπαιών	3.945	3.090	2.423	-21,7	-21,6	-38,6
Τρόπαια	608	636	506	4,6	-20,4	-16,8
Βυζίκιον	359	241	232	-32,9	-3,7	-35,4
Δόξα	342	323	186	-5,6	-42,4	-45,6
Καλλιάνιον	543	316	291	-41,8	-7,9	-46,4
Καστράκιον	110	70	50	-36,4	-28,6	-54,5
Φαναράκιον	64	46	27	-28,1	-41,3	-57,8
Λιβαδάκιον	105	84	68	-20,0	-19,0	-35,2
Νέα Δάφνη	88	81	74	-8,0	-8,6	-15,9
Τρανή Λάκκα	35	33	24	-5,7	-27,3	-31,4
Περδικονέριον	441	303	237	-31,3	-21,8	-46,3
Μπουλιάρης	83	40	50	-51,8	25,0	-39,8
Συριαμάκος	13	7	5	-46,2	-28,6	-61,5
Ράχα	189	153	116	-19,0	-24,2	-38,6
Τουμπίτσιον	45	60	29	33,3	-51,7	-35,6
Σπάθαρης	353	312	199	-11,6	-36,2	-43,6
Κάτω Σπάθαρης	21	4	10	-81,0	150,0	-52,4
Σταυροδρόμιον	194	143	96	-26,3	-32,9	-50,5
Καπελίτσα	95	57	58	-40,0	1,8	-38,9
Δωδεκάμετρον	31	58	43	87,1	-25,9	38,7
Χώρα	226	123	122	-45,6	-0,8	-46,0
Δήμος Καλαβρύτων	812	642	436	-20,9	-32,1	-46,3
Δάφνη	812	642	436	-20,9	-32,1	-46,3

Εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού περιοχής μελέτης, 1991-2011

	Ηλικιακές Ομάδες				
	0-19	20-34	35-59	60-84	85+
ΧΩΡΑ	21,8	23,3	32,3	21,3	1,3
Δ. ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	14,6	13,4	24,2	43,5	4,3
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	15,7	12,6	24,0	43,6	4,1

Ποσοστιαία κατανομή μόνιμου πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών, 2001

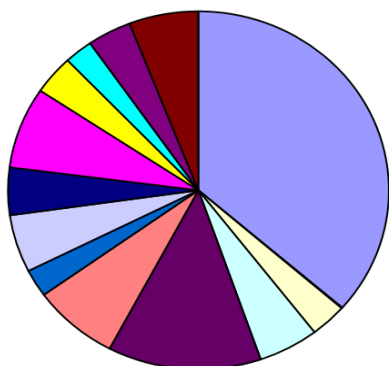
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

	Άρρενες					Θήλειες				
	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι			Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι		
			Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
ΧΩΡΑ	62,3	90,3	9,7	49,1	37,8	37,7	86,6	13,4	46,9	62,2
Δ.ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	71,9	90,9	9,1	61,3	44,5	28,1	87,5	12,5	54,6	55,5
ΠΕΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ	71,5	91,2	8,8	55,8	44,4	28,5	87,7	12,3	46,6	55,6

Ποσοστιαία κατανομή απασχόλησης – ανεργίας κατά φύλο, 2001

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

- Γεωργία/Κτηνοτρόφ/Αλιεία
- Ορυχεία
- Μεταποίηση
- Παροχή ηλ. ρεύματος
- Κατασκευές
- Εμπόριο
- Ξενοδοχεία εστιατόρια
- Μεταφορές/επικοινωνίες
- Χρηματ/τικοί οργανισμοί
- Δημ. διοίκηση
- Εκπαίδευση
- Υγεία / κοινωνική μέριμνα
- Λοιπές υπηρεσίες
- Μη δυνάμενοι να καταταγούν

Κατανομή κατά κλάδο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού για το 2001

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η έρευνα πεδίου που ολοκληρώθηκε στο πλαίσιο της β' φάσης του ερευνητικού προγράμματος ανέδειξε ότι τα στατιστικά δεδομένα από τις απογραφές πληθυσμού δεν αποτυπώνουν το πραγματικό πληθυσμιακό μέγεθος των οικισμών της περιοχής μελέτης το οποίο φαίνεται ότι είναι αρκετά μικρότερο από αυτό που καταγράφεται στην προηγούμενη ενότητα.

Η διαφορά που σημειώνεται μεταξύ των επίσημων στατιστικών στοιχείων και του πραγματικού αριθμού των ατόμων που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή μελέτης στην περίπτωση μερικών μικρών οικισμών ξεπερνά το 50%. Αναδείχθηκε ότι στην περιοχή μελέτης καταγράφονται σημαντικές πληθυσμιακές εποχικές διακυμάνσεις - που εν μέρει αποτυπώνουν τα επίσημα στατιστικά στοιχεία - οι οποίες συναρτώνται άμεσα με τοπικές κοινωνικές και παραγωγικές σχέσεις και δεσμούς που έχουν αναπτυχθεί διαχρονικά στην ευρύτερη περιοχή μελέτης και προσδιορίζουν με πιο ουσιαστικό τρόπο τη δυναμικότητα του οικιστικού της δικτύου.

Βασικό στοιχείο αυτών των σχέσεων και διεργασιών είναι ότι τα οικιστικά κέντρα της περιοχής μελέτης συνιστούν κύριο τουριστικό προορισμό αλλά και πηγή παραγωγής συμπληρωματικού εισοδήματος και γεωργικών προϊόντων, για ιδιωτική κυρίως κατανάλωση, για τους πρώην κατοίκους της περιοχής που έχουν μεταναστεύσει προς τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας ή/και το εξωτερικό και οι οποίοι διατηρούν την έγγεια ιδιοκτησία τους (αναμένεται να φανεί σε ποιο βαθμό αυτό ισχύει και για τους απογόνους τους). Στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια επιστροφή στον τόπο καταγωγής των απανταχού Γορτυνίων κατά την περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών αλλά και την περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα σηματοδοτεί σημαντικές πληθυσμιακές αυξήσεις στην περιοχή. Έτσι, ο πληθυσμός των οικισμών, τουλάχιστον κατά τους θερινούς μήνες, τείνει να προσεγγίζει τα μεγέθη του πραγματικού πληθυσμού που καταγράφει η στατιστική υπηρεσία και σε πολλές περιπτώσεις να τα ξεπερνά, όπως π.χ. στον Πυρρή όπου λόγω των πολιτιστικών εκδηλώσεων που οργανώνονται κάθε καλοκαίρι από τον τοπικό πολιτιστικό σύλλογο, οι κάτοικοι και επισκέπτες του οικισμού υπολογίζεται ότι φθάνουν τους 300.

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ (2011)

Υπόμνημα

- Οριο Περιοχής Μελέτης
- Δευτερεύον Εθνικό Δίκτυο
- Επαρχιακό Δίκτυο
- Ασφαλτος
- Δρόμος υπό κατασκευή
- Χωματόδρομος
- Δύσβατος Χωματόδρομος
- Μονοπάτι

**5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ :
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΑΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η ανάπτυξη ήπιων, εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οικοτουρισμός, αγροτουρισμός, φυσιολατρικός και πολιτισμικός τουρισμός, συγκροτούν βασικές διαστάσεις του προτεινόμενου αναπτυξιακού προτύπου για την περιοχή μελέτης. Οι παρεμβάσεις που προτείνονται για τη στήριξη της τουριστικής δραστηριότητας αυτού του χαρακτήρα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη δημιουργία ενός πλέγματος «διαδρομών φύσης και πολιτισμού» καθώς και την προώθηση δραστηριοτήτων άθλησης, αναψυχής, ιστορικής τεκμηρίωσης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Η τοπική ποικιλότητα της περιοχής και η ιστορικότητα των τοπίων αποτελούν πηγή πλούτου, καθοριστικό συντελεστή της κοινωνικής/παραγωγικής ανασυγκρότησης, η οποία βασίζεται στο πνεύμα του τόπου.

Το τοπίο – φυσικό, πολιτισμικό, ιστορικό, οικιστικό – συγκροτεί τον πυρήνα των προτεινόμενων διαδρομών, οι οποίες προωθούν την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής/ιστορικής κληρονομιάς, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αναψυχής τόσο για τους κατοίκους όσο και τους επισκέπτες της περιοχής μελέτης.

Ειδικότερα οι προτάσεις αφορούν :

1. Προσανατολισμό στο χώρο των επισκεπτών και ενημέρωση για τον πολιτισμικό/φυσικό πλούτο που μπορούν να γνωρίσουν (επαρκής σήμανση με ενημερωτικές πινακίδες και πληροφοριακούς χάρτες στα σημεία εισόδου των προτεινόμενων διαδρομών - πεζοπορικών, ποδηλατικών ή με το αυτοκίνητο στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης).
2. Βελτίωση του οδικού δικτύου των κυρίων και δευτερευόντων δρόμων σύνδεσης των οικισμών
3. Ενίσχυση των οικισμών εκείνων οι οποίοι θα δημιουργήσουν νέες κεντρικότητες και θα αποτελέσουν τους πρωταγωνιστές στην παραλίμνια ζώνη (Πτεριά και Μουριά).
4. Οι οικισμοί οι οποίοι αναμένεται να λειτουργήσουν ως υποδοχείς νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων και συνακόλουθα ως κέντρα τοπικής ανάπτυξης, σε συνδυασμό με Τρόπαια, Κοντοβάζαινα και Μυγδαλιά (που αποτελούν τα θεσμοθετημένα τοπικά κέντρα στα οποία συγκεντρώνονται δημόσιες υπηρεσίες) είναι :
 - Βαλτεσινίκο, το οποίο μπορεί να αποτελέσει το κέντρο μεταποίησης και διακίνησης κτηνοτροφικών προϊόντων, ενισχύοντας ταυτόχρονα τις ήδη υπάρχουσες δραστηριότητες/επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα.
 - Οικισμοί στους οποίους προτείνεται να αναπτυχθούν ξενώνες και μικρής κλίμακας τουριστικά καταλύματα, εφόσον διακριθούν στη μελλοντική δυναμική σε σχέση με την πρωτογενή παραγωγή και μικρή μεταποίηση.
5. Καθορισμό ρυθμίσεων οικιστικής ανάπτυξης που θα διατηρούν τη συνεκτικότητα των οικισμών, αποτρέποντας τη διάχυση οικιστικών-τουριστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο και θα προβλέπουν την ανάπτυξη μικρής κλίμακας τουριστικών καταλυμάτων εντός των ορίων των οικισμών.

6. Θεσμοθέτηση των οικισμών Δήμητρα, Βελημάχι, Καρδαρίτσι ως παραδοσιακών οικισμών.
7. Υπόδειξη αναγκαίων αναπλάσεων του δημόσιου χώρου στη μικροκλίμακα κάθε οικισμού.
8. Υπόδειξη δυνατοτήτων επανάχρησης του κτιριακού όγκου των οικισμών, ο οποίος παρουσιάζει αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον (κυρίως παραδοσιακά κτίρια και σχολεία).
9. Επιλογή των προσφερόμενων τόπων διαμονής επισκεπτών (επιλογή οικισμών για τη δημιουργία ξενώνων, σε υπάρχον κτιριακό απόθεμα)
10. Προστασία : προτάσεις αναστηλωτικών έργων, ιστορικών χώρων και μνημείων
11. Βελτίωση των υποδομών προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος με :
 - ζώνες προστασίας του φυσικού και του αγροτικού τοπίου
 - ενημερωτική σήμανση για το φυσικό περιβάλλον
 - έργα πυροπροστασίας
 - δημιουργία χώρων που υποστηρίζουν τη βέλτιστη βιωματική σχέση με το περιβάλλον, όπως σημεία θέασης, παρατηρητήρια, ελαφριές διαμορφώσεις για την άθληση, πρόταση ελαφριάς κατασκευής γέφυρας και προβλήτας, εφήμερες κατασκευές στεγάστρων. Επίσης, καθορισμός χώρων στάθμευσης οχημάτων.
12. Ενίσχυση του φυσιολατρικού/πεζοπορικού τουρισμού
13. Ενίσχυση του οικοτουρισμού/αγροτουρισμού
14. Δύο προτεινόμενοι νέοι χώροι ανάδειξης της ταυτότητας του τόπου
 - Στο υφιστάμενο εργοστάσιο της ΔΕΗ δημιουργία μουσειακού χώρου για την προβολή της ιστορίας του εργοστασίου και συναφών εγκαταστάσεων σε άλλες περιοχές της χώρας.
 - Στη θέση Πήδημα του Φράγματος, δημιουργείται μέσα από την ανασύσταση των ερειπωμένων χώρων/υποδομών για την κατασκευή των εγκαταστάσεων του εργοστασίου της ΔΕΗ, χώρος έκθεσης - προβολής της ιδιαίτερης ταυτότητας και του χαρακτήρα του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Η περιοχή της λίμνης του Λάδωνα τροφοδοτείται από τους κύριους οδικούς άξονες και τις προτεινόμενες διαδρομές πρόσβασης :

Διαδρομή 1 : Βαλτεσινικό – Λίμνη Λάδωνα γεφύρι Κυράς

Διαδρομή 2 : Σταυροδρόμι - Φράγμα Λάδωνα

Διαδρομή 3 : Τουμπίτσι - Σπάθαρης

Διαδρομή 4 : κόμβος Μπερτσιάς - Βιδιάκι

Διαδρομή 5 : Ε.Ο. Λεβιδι/Πάτρα - ποτάμι Λάδωνα / Κανό Καγιάκ

Διαδρομή 6 : Δάφνη (νομός Αχαΐας) - Λίμνη Λάδωνα

Διαδρομή 7 : Ε.Ο. Τρίπολης / Ολυμπίας - φαράγγι Λάδωνα

Διαδρομή 8 : Τριπόταμα - Μοναστηράκι

Νότια Παραλίμνια Διαδρομή : Κανό/ Καγιάκ - Γεφύρι κυράς - Πτεριά- εκκλησία Αγίας Μαρίνας

Βόρεια Παραλίμνια Διαδρομή : Μουριά - Φράγμα

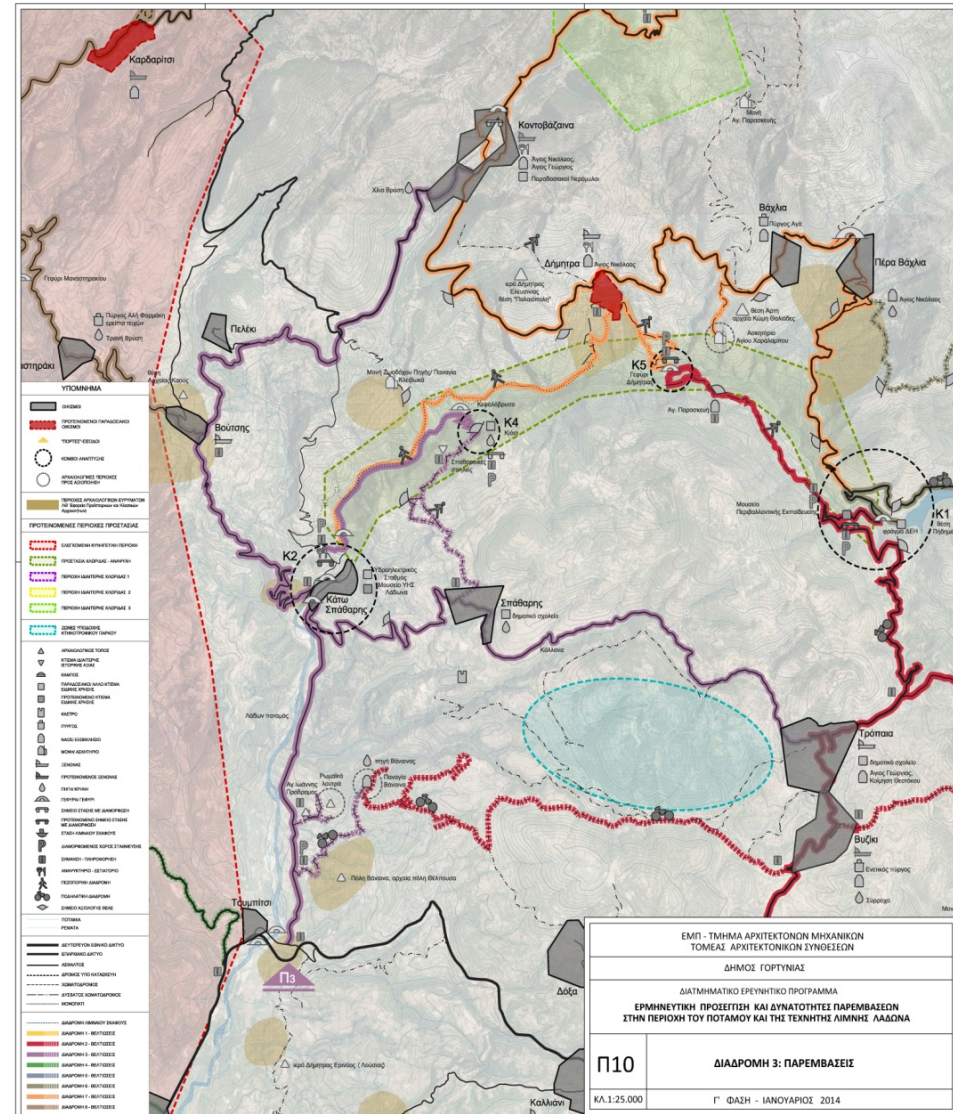
Δημιουργούνται μητρώα διαδρομών. Σε κάθε διαδρομή περιγράφονται οι προτεινόμενες μελέτες για τη βελτίωση των υποδομών προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος, οι μελέτες ανάπλασης του δημόσιου χώρου και του κτιριακού αποθέματος των οικισμών με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, καθώς και οι προτάσεις προστασίας των ιστορικών χώρων και μνημείων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας και της προστασίας της περιοχής, θεωρείται η επαρκής σήμανση με ενημερωτικές πινακίδες και χάρτες στα σημεία εισόδου των προτεινόμενων διαδρομών και της ευρύτερης περιοχής της λίμνης. Οι πληροφορίες θα αφορούν τις πεζοπορικές, τις ποδηλατικές διαδρομές, τις θέσεις ιστορικού ενδιαφέροντος, τις τοπιακές ενότητες ιδιαίτερου φυσικού κάλλους καθώς και τις κατάλληλες θέσεις θέασής τους.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3

Διαδρομή 3 Τουμπίτσι - Σπάθαρης

- Σήμανση της εισόδου 3 στην περιοχή στον οικισμό Τουμπίτσι με έμφαση σε ιστορικές πληροφορίες για την περιοχή της αρχαίας Θέλπουσας
- Εξυγίανση, αποκατάσταση και οριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Θέλπουσας
- Βελτίωση της οδικής διαδρομής προς Βάναϊνα και σήμανση προς την Παναγία Βάναϊνα
- Διαμόρφωση διαδρομής με ιστορικό - αρχαιολογικό χαρακτήρα και φυσιολατρικό ενδιαφέρον, από την διασταύρωση της Παναγιάς Βάναϊνας μέχρι τον οικισμό Βυζίκι
- Προτείνεται η διαμόρφωσης ποδηλατικής οδικής διαδρομής από την Βάναϊνα προς Βυζίκι και την Άκοβα, με σημεία στάσης και θέασης του πολιτισμικού και φυσικού τοπίου
- Σήμανση για το προτεινόμενο νέο μουσείο στο εργοστάσιο ΥΗΣ
- Πρόταση για μουσείο ΥΗΣ Λάδωνα που χωροθετείται εντός των εγκαταστάσεων του εργοστασίου με σκοπό την παρουσίαση της ιστορίας και του τρόπου λειτουργίας του φράγματος από την κατασκευή έως σήμερα. Παρουσίαση φωτογραφικού ιστορικού αρχείου και οργάνωση δραστηριοτήτων ξενάγησης και γνωριμίας με το φράγμα, τον σταθμό παραγωγής ενέργειας και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις
- Συντήρηση και αξιοποίηση των ήδη υπαρχόντων κτιρίων της ΔΕΗ (παλιές αποθήκες) και των υπαίθριων παλαιών διαμορφώσεων εντός του εργοστασίου
- Πρόταση διαμόρφωσης του σημείου που καταλήγει η προτεινόμενη πεζοπορική διαδρομή εντός του φαραγγιού του Λάδωνα. Σηματοδότηση και διαπλάτυνση - διαμόρφωση και σημείου έναρξης διαδρομής
- Πρόταση για την σηματοδότηση και διαπλάτυνση - διαμόρφωση του σημείου έναρξης της προτεινόμενης πεζοπορικής διαδρομής και διαμόρφωσης του σημείου που καταλήγει εντός του φαραγγιού του Λάδωνα
- Σήμανση προς τον αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Καούς στην οδική διαδρομή Κάτω Σπάθαρη- Βούτση
- Σήμανση της διασταύρωσης προς μοναστήρι Κλειβωκάς, στην οδική σύνδεση Βούτση - Κοντοβάζαινα
- Αποκατάσταση του δρόμου προς το μοναστήρι της Κλειβωκάς
- Διαμόρφωση πλατώματος για στάθμευση και μικρή πλατεία στην είσοδο του μοναστηριού με θέα προς το φαράγγι και τις Σπαθαράικες σπηλιές
- **Σπάθαρης**
 - Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης οχημάτων στον οικισμό
 - Διαμόρφωση μικρής πλατείας μπροστά από το σχολείο
 - Βελτίωση και οδόστρωση του δρόμου Σπάθαρη - Κιόσι
 - Σήμανση για την αρχή του προτεινόμενου πεζοπορικού μονοπατιού στη θέση Κιόσι και διαμόρφωση πλατώματος στην αρχή του μονοπατιού καθώς και στήριξη της ξύλινης σκάλας καθόδου στο φαράγγι
 - Μελέτη επανασχεδιασμού των ερειπίων κτισμάτων διαμονής της εποχής κατασκευής του φράγματος ως αναψυκτήριο, με πληροφοριακό υλικό για την εποχή αυτή και για το φυσικό τοπίο και την προστασία του

Διαδρομή 3: Τουμπίτσι - Κάτω Σπάθαρης (Κ2) - Κοντοβάζαινα

1_Είσοδος στον οικισμό Τουμπίτσι

2_Η παλιά γέφυρα στο Τουμπίτσι

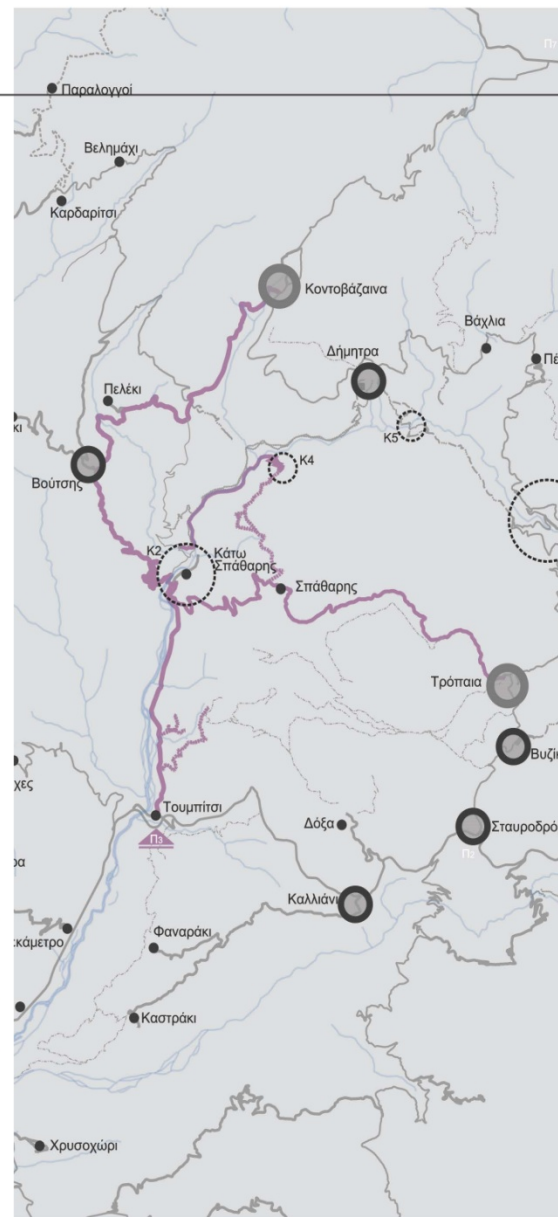
3_Η Παναγία Βάναινα και η πηγή Βάναινας

4_ Η κοίτη του ποταμού Λάδιωνα προς νότο, κατά το μήκος της διαδρομής

5_ Καλλιεργήσιμες εκτάσεις παράλληλα στη διαδρομή προς Κάτω Σπάθαρη

Διαδρομή 3: Τουμπίτσι - Κάτω Σπάθαρης (Κ2) - Κοντοβάζαινα

6_Άποψη του οικισμού Κάτω Σπάθαρη

7_Άποψη του οικισμού Κάτω Σπάθαρη από την επαρχιακή οδό

8_Οι εγκαταστάσεις του ΥΗΣ από τον Κάτω Σπάθαρη

9_Η κεντρική πύλη του ιδιωτικού χώρου του ΥΗΣ Λάδωνα

11_Ο αγωγός νερού και η κοίτη του ποταμού Λάδωνα μέσα από τον ιδιωτικό χώρο του ΥΗΣ

12_Άποψη του Λάδωνα μέσα από τον ιδιωτικό χώρο του ΥΗΣ

10_Βοηθητικές εγκαταστάσεις μέσα στον ιδιωτικό χώρο του ΥΗΣ Λάδωνα

13_Παλιό γεφύρι μέσα στον ιδιωτικό χώρο του ΥΗΣ

Διαδρομή 3: Κάτω Σπάθαρης (Κ2) - Τρόπαια

14_Αποψη του οικισμού Σπάθαρη

15_Κεντρικό πλάτωμα στην είσοδο του Σπάθαρη

16_Το κτίριο του σχολείου στο Σπάθαρη

17_Διαδρομή από Σπάθαρη προς Κ4 (Κιάσι)

18,19_Ερείπια από την περίοδο κατασκευής του φράγματος

20_Θέαση προς τη Μονή Ζωοδόχου Πηγής/ Παναγία Κλειβικά από το Κ4

21,22_Διαμόρφωση/ αποκατάσταση κρήνης στο Κ4

Διαδρομή 3: Από Κ4 κάθοδος προς Φαράγγι

23,24,25,26,27,28_Απόψεις από το μονοπάτι κατάβασης από το Κ4 προς την κοίτη του ποταμού Λάδωνα

29_Το σημείο εισόδου στην κοίτη του ποταμού

30_Πανοραμική άποψη της κοίτης του ποταμού

31,32_Χαρακτηριστικό σημείο της κοίτης κάτω από τις Σπαθαράλικες σπηλιές

Διαδρομή 3: Από Κ4 κάθοδος προς Φαράγγι

33,34_ Απόψεις των Σπαθαραϊκών σπηλιών από το επίπεδο του ποταμού

35_ Δεύτερο χαρακτηριστικό 'λιμάνι'

36_ Διανοιγμένος χωματόδρομος παράλληλα στην όχθη, που καταλήγει στο εργοστάσιο ΥΗΣ Λάδωνα

37_ Τρίτο χαρακτηριστικό 'λιμάνι', προς το τέλος της διαδρομής προς Κ2

38,39_ Ερείπια παλιού τοξωτού γεφυριού

Διαδρομή 3: Από Κ2 προς Κοντοβάζαινα

40_Αποψη του οικισμού Βούτση από την κοινοτική οδό

41_Κοινοτική οδός στο τμήμα μεταξύ Βούτση και Πελεκίου

42,43_Απόψεις του δημόσιου χώρου στον οικισμό Πελέκι

44_Το πλάιωμα στην είσοδο της Μονής Ζωοδόχο Πηγής

45_Η σκάλα ανόδου προς τη Μονή

46_Θέαση από τη Μονή προς το Φαράγγι του Λάδωνα, νοτιοδυτικά

47_Παναγία Κλειβωκά

48_Πανοραμική θέαση από τη Μονή Ζωοδόχου Πηγής

Διαδρομή 3: Από Κ2 προς Κοντοβάζαινα

49_Ο οικισμός της Κοντοβάζαινας από νοτιοδυτικά

50_Η Χλια Βρύση στην είσοδο της Κοντοβάζαινας

51_Το ανατολικό τμήμα του οικισμού με την εκκλησία

52_Κεντρικός δρόμος του οικισμού

53_Δημόσιος χώρος στο δυτικό τμήμα του οικισμού

54_Το γεφύρι της Κοντοβάζαινας

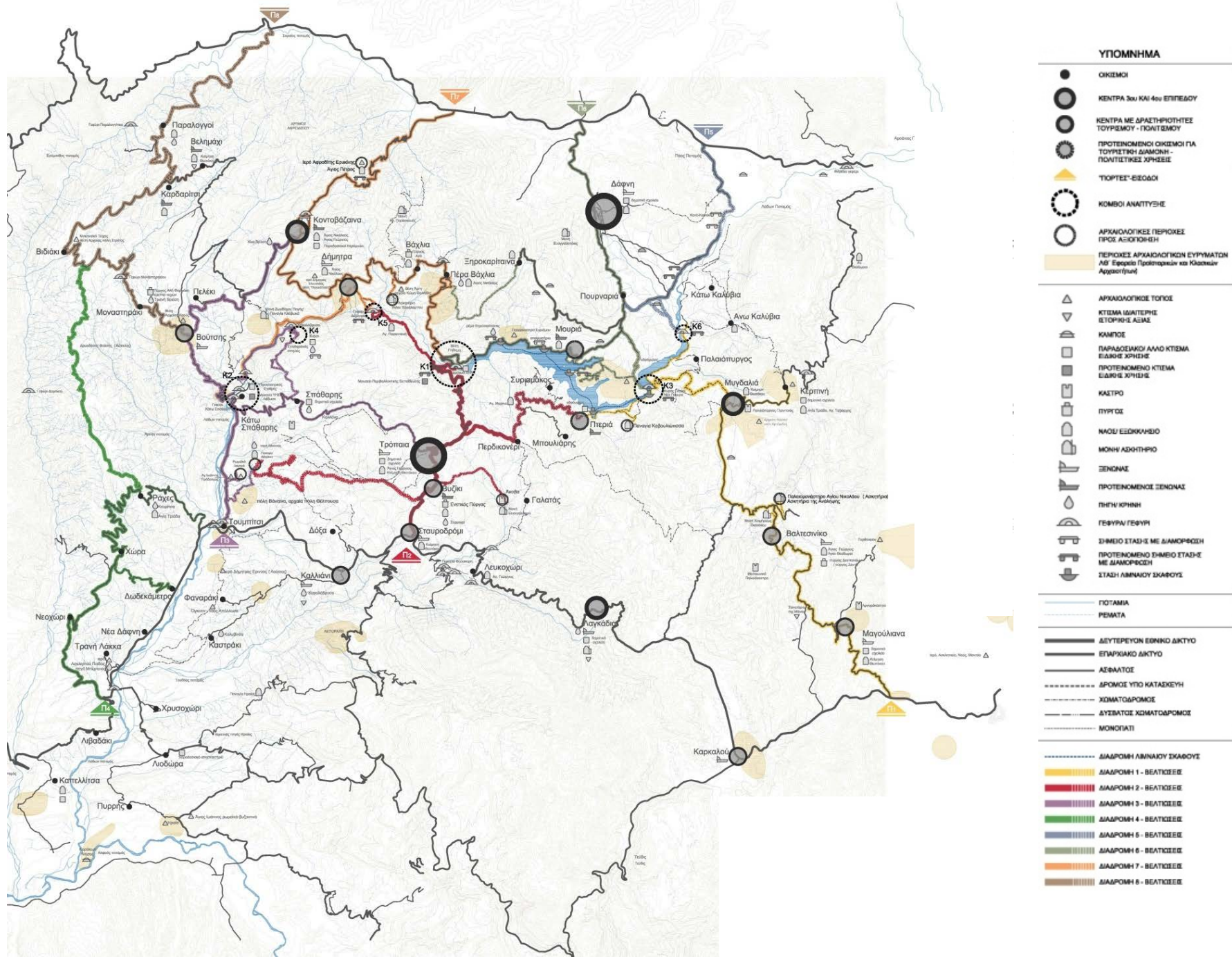

55_Ο ναός του Αγίου Νικολάου

56_Παραδοσιακός νερόμυλος στην Κοντοβάζαινα

ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΟΙΚΙΣΜΟΙ
 - ΚΕΝΤΡΑ 3ου ΚΑΙ 4ου ΕΠΙΠΕΔΟΥ
 - ΚΕΝΤΡΑ ΜΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΤΩΒΙΟΥ
 - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΟΝΗ - ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
 - ▲ ΤΥΠΟΤΕΣ-ΕΙΣΟΔΟΙ
 - ΚΟΜΒΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
 - ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΥΡΥΜΑΤΩΝ ΑΣ' Εφευρέσι Προστασίας και Κλάσεων Αρραγής(των)
-
- ▲ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΠΟΣ
 - ▼ ΚΤΙΣΜΑ ΙΔΙΩΤΗΡΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ-ΣΕ ΑΣΙΑΣ
 - ΚΑΜΠΟΣ
 - ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΑΝΩ ΚΤΙΣΜΑ ΕΙΔΩΣ ΧΡΗΣΗΣ
 - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΤΙΣΜΑ ΕΙΔΩΣ ΧΡΗΣΗΣ
 - ΚΑΣΤΡΟ
 - ΠΥΡΓΟΣ
 - ΝΑΟΣ ΕΣΘΟΚΛΗΣΙΟ
 - ΜΟΝΗ ΑΔΗΤΗΡΙΟΥ
 - ΣΕΝΩΝΑΣ
 - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΣΕΝΩΝΑΣ
 - ΠΗΓΗ ΚΡΗΝΗ
 - ΓΕΦΥΡΑ/ΓΕΦΥΡΗ
 - ΣΤΗΜΟΣ ΣΤΑΔΙ-Σ ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
 - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΤΗΜΟΣ ΣΤΑΔΙ-Σ ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
 - ΣΤΑΔΙ ΛΙΜΝΑΚΙΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ
-
- ΠΟΤΑΜΙΑ
 - ΡΕΜΑΤΑ
-
- ΔΕΥΤΕΡΩΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 - ΕΓΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 - ΑΣΦΑΛΤΟΣ
 - ΔΡΟΜΟΣ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ
 - ΧΩΜΑΤΟΔΡΟΜΟΣ
 - ΕΣΥΣΤΑΤΟΣ ΧΩΜΑΤΟΔΡΟΜΟΣ
 - ΜΟΝΟΓΙΑΤΙ
-
- ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΛΙΜΝΑΚΙΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 5 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 6 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 7 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ
 - ΔΙΑΔΡΟΜΗ 8 - ΒΕΛΤΙΣΣΕΙΣ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ο μετασχηματισμός της αγροτικής οικονομίας της περιοχής μελέτης αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα των οικισμών της. Ωστόσο, η αποτροπή/ αντιστροφή των τάσεων πληθυσμιακής αποψίλωσης που φαίνεται να κυριαρχούν στην περιοχή μελέτης συναρτάται – όπως, άλλωστε, και η ίδια η ανασυγκρότηση της οικονομίας της – από την εκπλήρωση δύο συνθηκών, οι οποίες αποτυπώνουν και τις βασικές αδυναμίες της : τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ισότιμη πρόσβαση στις υποδομές, τις υπηρεσίες και τη γνώση.

Τα προτεινόμενα μέτρα είναι :

- Ενίσχυση παρεχομένων υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και εκπαίδευσης που θα καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες του πληθυσμού
- Πύκνωση δρομολογίων Μέσων Μαζικής Μεταφοράς προς τα μεγάλα αστικά κέντρα της Πελοποννήσου (Πάτρα, Τρίπολη) και την έδρα του Δήμου Γορτυνίας
- Βελτίωση δευτερεύοντος οδικού δικτύου για τη διευκόλυνση μετακινήσεων και εμπορευμάτων και την ενίσχυση της επισκεψιμότητας της περιοχής καθώς και της ανάπτυξης διαδημοτικών σχέσεων
- Βελτίωση δικτύου αγροτικών οδών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών/κτηνοτρόφων στις καλλιέργειες/εγκαταστάσεις τους.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η ύπαρξη χρηματοδότησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων αποκτά ιδιαίτερη σημασία στην τρέχουσα συγκυρία. Εκτός από τις πηγές χρηματοδότησης που αφορούν στη στήριξη της επιχειρηματικότητας στον αγροτικό τομέα και το φυσικό περιβάλλον και αναφέρονται στα οικεία κεφάλαια, το χρηματοδοτικό εργαλείο που αναμένεται να παίξει σημαντικό ρόλο στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας είναι το νέο Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020. Οι πόροι του ΕΣΠΑ μπορούν να ενεργοποιηθούν για τα έργα ανάδειξης και προστασίας μνημείων και παραδοσιακών οικισμών καθώς και για έργα σημειακών αναπλάσεων αναζωογόνησης του δημόσιου χώρου των οικισμών. Αν και το χρηματοδοτικό αυτό πλαίσιο δεν έχει ακόμη εγκριθεί επίσημα, το σχέδιο που υποβλήθηκε πρόσφατα στην ΕΕ προς έγκριση, προβλέπει, σε πολύ γενικές γραμμές, τις παρακάτω κατευθύνσεις :

- δίνεται προτεραιότητα στο αγρο-διατροφικό σύστημα ως ένας εκ των τομέων που αναμένεται να έχει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην οικονομική μεγέθυνση.
- οι προτεραιότητες χρηματοδότησης περιλαμβάνουν : 1) την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), 2) την ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού, 3) την προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον, 4) την ανάπτυξη – εκσυγχρονισμό – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, και 5) τη βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης κατανέμεται μεταξύ των 5 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (*Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα-Καινοτομία, Μεταφορές & Περιβάλλον, Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού – Εκπαίδευση & δια βίου μάθηση, Εκσυγχρονισμός του Κράτους, Τεχνική Βοήθεια, Αγροτική ανάπτυξη, Θάλασσα & Αλιεία*) και των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ). Ιδιαίτερη σημασία για την περιοχή μελέτης έχει το ΕΠ Αγροτικής ανάπτυξης, το οποίο χρηματοδοτείται εξ' ολοκλήρου από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το οποίο στην τρέχουσα χρηματοδοτική περίοδο περιλάμβανε και το ΟΠΑΑΧ.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η γεωργία προσεγγίζεται ως ένας ανταγωνιστικός και δυνάμει εξωστρεφής κλάδος, όπως ο τουρισμός, η μεταποίηση και οι υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, που αποκτά κεντρικό ρόλο και σημαντικό μερίδιο στην κατανομή πόρων και επενδύσεων. Έτσι, η αγροτική ανάπτυξη αναμένεται να συμβάλλει στην επίτευξη της βασικής στρατηγικής προτεραιότητας, αυτή της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας, κυρίως μέσω της δημιουργίας ενός ισχυρού και ανταγωνιστικού αγροδιατροφικού συστήματος, με την παράλληλη προώθηση της επιχειρηματικότητας στις αγροτικές περιοχές. Άμεση προτεραιότητα σε αυτό τον κλάδο αποτελεί η στήριξη της παραγωγής ανταγωνιστικών και ποιοτικών αγροτικών προϊόντων και διάθεσής τους στην εγχώρια και διεθνή αγορά, η περαιτέρω διασύνδεση της γεωργικής παραγωγής με τη βιομηχανία τροφίμων και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται στις διεθνείς αγορές για τα προϊόντα μεσογειακής διατροφής. Ειδικότερα, σύμφωνα με το σχέδιο ΕΣΠΑ, οι προτεραιότητες χρηματοδότησης στις αγροτικές περιοχές περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- Ανάπτυξη μορφών συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων της γεωργίας, της δασοπονίας και των αγροτικών περιοχών και των φορέων παροχής υπηρεσιών έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
- Παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή/και εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων παραγωγής
- Στήριξη της απασχόλησης - αυτοαπασχόλησης, και ιδιαίτερα των νέων, σε συνάφεια με την τάση επιστροφής (νέοι αγρότες, ανάπτυξη νέων διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων, δημιουργία νέων μικρομεσαίων επιχειρήσεων με διαφοροποιημένες δραστηριότητες). Πρόσβαση στις τοπικές και στις διεθνείς αγορές των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων
- Παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης - ιδιαίτερα στους απασχολούμενους στον πρωτογενή τομέα - λόγω των ιδιαίτερων δημογραφικών (γήρανση) και εκπαιδευτικών χαρακτηριστικών τους και της ανάγκης προσαρμογή τους στις νέες κατευθύνσεις και προτεραιότητες της Κοινής Αγροτικής και Κοινής Αλιευτικής πολιτικής
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (π.χ. πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού των ευάλωτων και ειδικών ομάδων πληθυσμού, στήριξη των συστημάτων και δομών κοινωνικής προστασίας και μέριμνας, διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας στους κατοίκους των απομακρυσμένων περιοχών μέσω της αξιοποίησης της τηλεϊατρικής)
- Κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση του πληθυσμού της υπαίθρου
- Στήριξη της τοπικής ανάπτυξης μέσω δράσεων που περιλαμβάνουν την αναβάθμιση τοπικών υποδομών, ανάπτυξη δραστηριοτήτων αναψυχής - πολιτισμού, βελτίωση οικιστικού περιβάλλοντος
- Προώθηση παρεμβάσεων για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της γεωργικής και κτηνοτροφικής δραστηριότητας, π.χ. εφαρμογή κατάλληλα στοχευμένων αγρο-περιβαλλοντικών μέτρων, αξιοποίηση των γεωργικών συμβούλων
- Προώθηση υπηρεσιών οικοσυστήματος, και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος ως «πόρου» για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων όπως ο οικοτουρισμός
- Διαχείριση υγρών αποβλήτων
- Εφαρμογή του Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού και ενίσχυση των μηχανισμών και θεσμών άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας ως μέσων βελτίωσης της ποιότητας ζωής
- Αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000, των περιοχών γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, του αγροτικού τοπίου
- Αύξηση της συμμετοχής σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης στη γεωργία και τη δασοπονία στις αγροτικές περιοχές.